

IRTI HUUMEISTA RY

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS

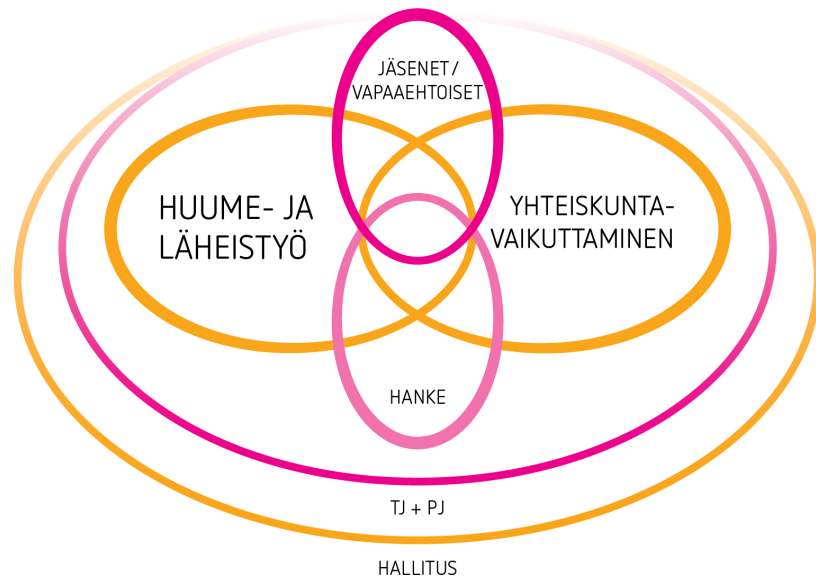
1.1.–31.12.2018

Sisällys

1	TOIMINNAN TARKOITUS.....	4
1.2	TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	4
1.3	TOIMINTAKALENTERI 2018.....	6
2	VAPAAEHTOISTOIMINTA	8
2.1	VAPAAEHTOISTEN KOULUTUS	11
2.2	VAPAAEHTOISTEN TUKI	11
2.3	VAPAAEHTOISTYÖN ARVIOINTI JA SEURANTA.....	12
3	HUUME- JA LÄHEISTYÖ.....	13
3.1	LÄHEISTYÖ.....	13
3.1.1	LÄHEISTYÖNKESKUS.....	15
3.2	HUUMETYÖ	16
3.3	HUUME- JA LÄHEISTYÖN SEURANTA JA ARVIOINTI.....	17
4.	YHTEISKUNTAVAIKUTTAMINEN	18
4.1	TALOUS JA JÄRJESTÖHALLINTO.....	18
4.2	JÄSENPALVELUT	21
4.3	EDUNVALVONTA JA VAIKUTTAMINEN.....	22
4.4	KANSAINVÄLINEN TOIMINTA.....	25
4.5	VIESTINTÄ	26
4.6	YHTEISKUNTAVAIKUTTAMISEN ARVIOINTI JA SEURANTA.....	27
5.	KEHITTÄMINEN JA HANKKEET	28
5.1	OIKEUS TURVALLISEMPAAN ARKEEN –HANKE.....	29
5.1.3.	OIKEUS TURVALLISEMPAAN ARKEEN -HANKKEEN SEURANTA JA ARVIOINTI	33
5.3	ENSIAPUHANKE PERHEILLE	34
5.4	MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEJÄRJESTÖJEN TUTKIMUSOHJELMA...35	
5.4	RAITTILO	35
6	SEURANTA JA ARVIOINTI	36
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	38
8	TILINPÄÄTÖS 2018.....	40

1 TOIMINNAN TARKOITUS

Irti Huumeista ry ehkäisee huumeiden käyttöä, tukee läheisiä ja käyttäjiä käytön lopettamiseksi sekä vaikuttaa huumetyön ja -politiikan kehittämiseen maassamme. Järjestö tarjoaa valtakunnallisia vertais- ja ammattitukipalveluja huumeiden käyttäjille, toipujille ja heidän läheisilleen. Toiminnallaan järjestö ehkäisee ja vähentää huumeiden käyttöä aiheutuvia haittoja yksilöille ja yhteiskunnalle sekä edistää huumeongelman vuoksi sairastuneiden ihmisten toipumista. Irti Huumeista ry on huumeiden käyttäjien, toipujien ja heidän läheistensä edunvalvontajärjestö.

1.2 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

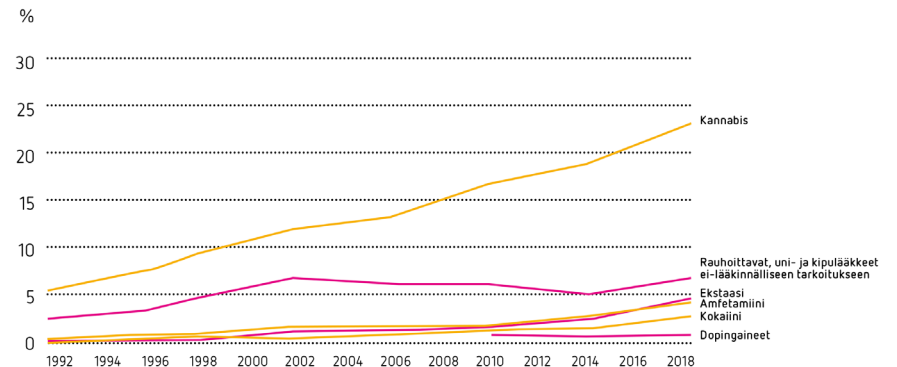
Vuonna 2018 Irti Huumeista ry:n voimavaroista merkittävän osan vei sote- ja maakuntauudistukseen valmistautuminen. Irti Huumeista tiivisti yhteistyötään ja verkostoitui aktiivisesti erilaisten järjestöjen kanssa pitääkseen huolta huumeiden käyttäjien, huumeista toipujien ja heidän läheistensä tuesta ja hoidosta uusissa sosiaali- ja terveyspalveluissa. Maakuntauudistuksessa yhdistys painotti ehyttä ja tasavertaisesti tarjolla olevaa hoitoa, kun sote-palvelut kilpailutetaan.

Syntyneet verkostot auttoivat järjestöjä käyttämään yhteiskuntavaikuttamisen resursseja aiempaa tehokkaammin. Ehkäisevän päihdetyön järjestöverkostossa (ETP) jaettiin ja hyödynnettiin erilaisten viranomaisten, mm. THL:n, ja tutkimuslaitosten julkaisemaa tietoa.

Valtakunnallisesti huumeikysymys nousi laajasti mediakeskusteluun. Suora palaute päättäjiltä ja muilta kansalaisilta oli, että Irti Huumeista ry tekee merkittävää yhteiskunnallista työtä muistuttaen hyvinvointierojen vähentämisen tärkeydestä. Yhdistys painotti julkisuudessa työtään huumeongelman kanssa kamppailevien tukena ja apuna pääsyssä huumeettomaan elämään. Verkostot luovat ovat luoneet pohjan jatkossakin yhteistyölle ja yhteiselle edunvalvonnalle.

Tarkkaa tutkimustietoa huumeikysymyksestä on vain vähän. Suomessa huumeisiin liittyvää tietoa koostaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Irti Huumeista ry on seurannut huolestuneena huumetilanteen kehittymistä ja monimutkaistumista.

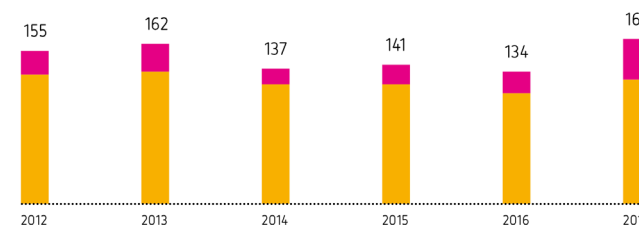
Kannabista tai muita aineita joskus elämänsä aikana kokeilleiden tai käyttäneiden osuudet 15–69-vuotiaassa suomalaisessa väestössä vuosina 1992–2018, %.

Lähde: THL, tiedote 25.2.2019

Huumemyrkytyksiin kuolleet 2012–2017

(Huumeiden ja lääkkeiden päihdekäytön aiheuttamat tapaturmaiset myrkytykset)

Lähde: THL, Päihdetilastollinen vuosikirja 2018

Teknologisen kehityksen ja sosiaalisen median myötä Irti Huumeista pystyi tarjoamaan sosiaalista tukea aiempaa laajemmin, koko Suomen alueella. Huumeongelmaisten, toimijien ja heidän läheistensä auttaminen ja tukeminen helpottui erilaisten some-verkoston myötä. Myös koulutustarjonta saatiin useamman ulottuville kuin aiemmin.

Irti Huumeista ry:n kansainvälinen yhteistyö syveni ja verkostoituminen laajeni. Yhdistys osallistui alan kansainvälisiin kokouksiin ja sai näin välitettyä omia näkemyksiään kansainväliseen huume keskusteluun. Samalla yhdistys sai ideoita oman työnsä kehittämiseen Suomessa.

1.3 TOIMINTAKALENTERI 2018

Irti Huumeista ry järjesti tiedotus- ja koulutustilaisuuksia yksin ja yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa, osallistui alan ammattilaisten messuihin ja seminaareihin ja kehitti edelleen läheistukitoimintaa.

Koulutuksella tuettiin sekä vapaaehtoisten että yhdistyksen työntekijöiden tiedon, taidon ja ymmärryksen lisääntymistä sekä vahvistettiin sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten osaamista huume kysymyksissä. Vapaaehtoisten koulutuksissa ja tapaamisissa jaettiin tietoa järjestön toimintalinjauksista, kehitettiin osallistujien yhdistystaitoja ja kykyä yhteiskunnalliseen keskusteluun. Samalla lisättiin järjestön yhteisöllisyyttä. Syksyllä järjestettiin alueyhteyshenkilöiden tapaaminen, jossa vahvistettiin valtakunnallisen työn koordinaatiota.

Sote-ammattilaisten koulutuksissa ja tilaisuuksissa jaettiin tuoretta tietoa huume kysymyksistä niin Suomessa kuin kansainvälisestikin.

Ihmisarvoista elämää! -tilaisuuksissa herätettiin keskustelua ajankohtaisista aiheista. Vuonna 2018 aiheina olivat huumeet työelämässä ja huumeet perheissä.

TOIMINTAKALENTERI 2018

IRTI HUUMEISTA RY

TAMMIKUU

- 15.1. Hallituksen kokous
- 17.1. Käänne 1/2018 ilmestyy
- 25.1. Läheistenilta, Kotka
- 26. – 27.1. OTA-hankkeen vapaaehtoisten koulutus

HELMIKUU

- 1.2. Läheistenilta, Helsinki
- 10. – 11.2. Läheisseminaari, Rovaniemi
- 17. – 18.2. Vapaaehtoisten koulutus (Ryhmä, puhelin ja tukihlö)
- 19.2. – 23.2. OTA-hankkeen perheleiri
- 27.2. Hallituksen kokous
- 27.2. Torstin päivä

MAALISKUU

- Taite ilmestyy
- 9. – 11.3. Helmet kokoon -risteily
- 22.3. Hallituksen kokous
- 22. – 23.3. Sairaanhoidtajapäivät, Helsingin messukeskus

HUHTIKUU

- 4.4. Käänne 2/2018 ilmestyy
- 5.4. Vapaaehtoisilta, Helsinki
- 7.4. Vapaaehtoisten koulutus – Haastavat kasvatus tilanteet, Helsinki
- 17.4. Läheistenilta, Vantaa
- 19. – 20.4. Surukonferenssi, Tampere
- 21. – 22.4. Yhdistyksen kevätkokous ja valtakunnallinen seminaari, Helsinki

TOUKOKUU

- 4. – 5.5. Henkilöstön ja hallituksen yhteistyöpäivät
- 5.5. Hallituksen kokous
- 8. – 9.5. Terve SOS-2018, Hämeenlinna
- 15. – 16.5. Päihdepäivät, Helsinki (Kulttuuritalo)
- 19. – 20.5. Läheisseminaari, Imatra
- 26. – 27.5. Naisten kymppi
- 28.5. Vapaaehtoisten tapaaminen, Helsinki

KESÄKUU

- Taite ilmestyy
- 11. – 15.6. OTA-hankkeen leiri
- 25.6. Toimisto suljettu

HEINÄKUU

- Toimisto suljettu
- 16. – 20.7. Suomi-Areena, Pori
- 16. – 21.7. Perheleiri, Kotoranta

ELOKUU

- 8.8. Käänne 3/2018 ilmestyy
- 13. – 18.8. Läheisten leiri, Pieksämäki
- 23.8. Hallituksen kokous

SYYSKUU

- Taite ilmestyy
- 8. – 9.9. Läheisseminaari, Kerava
- 12.9. Vapaaehtoisten tapaaminen, Helsinki
- 19.9. Hallituksen kokous
- 25.9. Läheistenilta, Espoo
- 29. – 30.9. Minustako vertainen? -koulutus
- 29. – 30.9. Syventävä koulutus, tukihenkilötyö ja ryhmänohjaajat

LOKAKUU

- 3.10. Läheistenilta, Helsinki
- 13. – 14.10. Vapaaehtoisten koulutus
- 17.10. Asunottomien yö
- 27.10. Hallituksen kokous
- 27. – 28.10. Yhdistyksen syyskokous ja valtakunnallinen seminaari, Lappeenranta

MARRASKUU

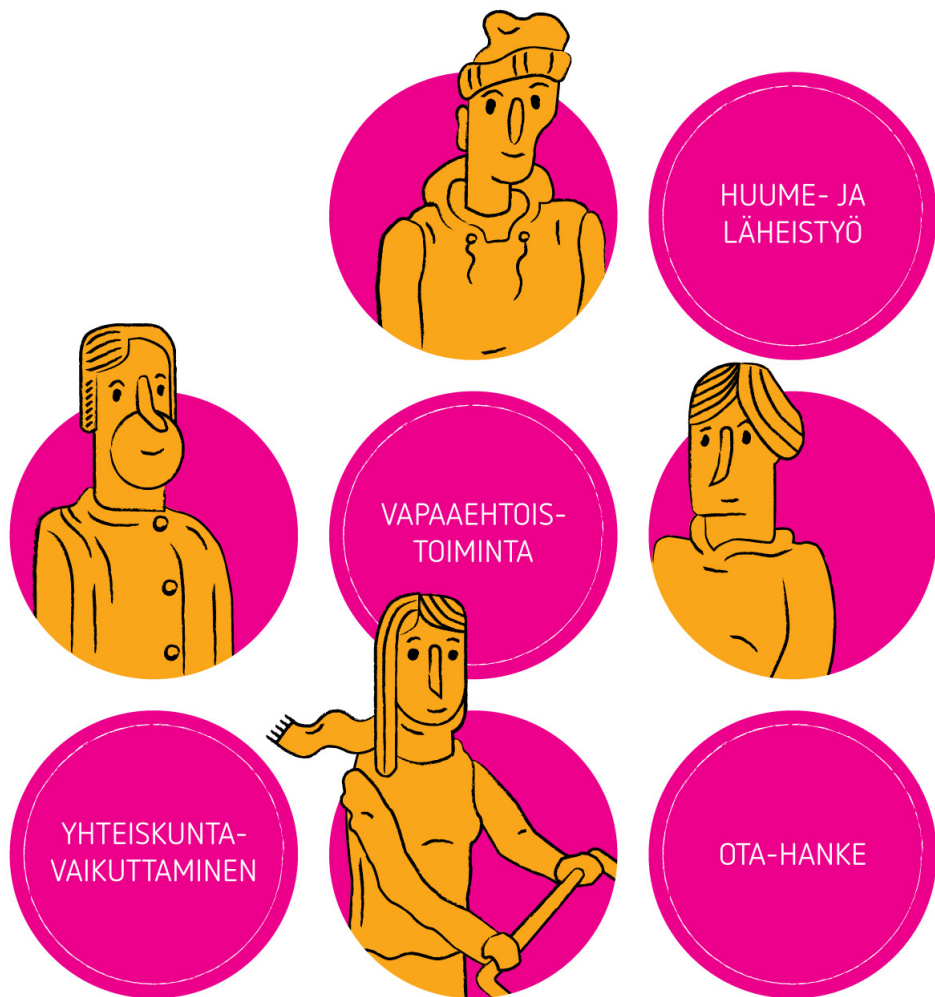
- 7.11. Käänne 4/2018 ilmestyy
- 17. – 18.11. Läheisseminaari, Seinäjoki
- Mielen terveysmessut
- 5. – 11.11. EPT- viikko: Huumeisiin kuolleiden muistotilaisuus, Helsinki

JOULUKUU

- Taite ilmestyy
- Vapaaehtoistoiminnan messut
- 10.12. Vapaaehtoisten tapaaminen, Helsinki
- 14.12. Hallituksen kokous, glögit ja pikkujoulut

2 VAPAAEHTOISTOIMINTA

Irti Huumeista ry:n alueellinen toiminta perustuu koulutettuihin vapaaehtoiisiin, joita tukevat yhdistyksen palkatut työntekijät. Alueille on nimetty aluevastaavat ja alueyhteyshenkilöt, jotka kutsuvat tarvittaessa kokoon alueen vapaaehtoiset ja toimijat. Aluevastaaville/alueyhteyshenkilöille järjestettiin syksyllä koulutus- ja verkostoitumispäivät Vantaalla. Verkostoitumispäiviin osallistujat suunnittelivat alueyhteyshenkilöverkoston rakentamista. Tapahtumaan osallistui 14 vapaaehtoista eri puolilta Suomea.

VAPAAEHTOISTOIMINNAN TAVOITTEET:

- Vapaaehtoiset ehkäisevät huumeidenkäyttöä sekä edistävät huumeiden käyttäjien, toipujien ja läheisten hyvinvointia, osallisuutta ja ihmisarvoista elämää.
- Vapaaehtoiset kokevat osallisuutta ja heille muodostuu tärkeitä ihmissuhteita.
- Vapaaehtoiset saavat tukea ja kannustusta työhönsä yhdistyksen henkilökunnalta.

Yhdistyksessä toimi vuoden 2018 aikana 90 vapaaehtoista noin 35 paikkakunnalla. Vapaaehtoisten määrä kasvoi vuoden aikana 25 prosentilla. Vapaaehtoistyön tavoitteet saavutettiin vuoden aikana hyvin. Tavoitteiden saavuttamista arvioitiin myös vapaaehtoisille tehdyllä kyselyllä ja ottamalla huomioon kohtaamisissa saadut näkemykset. Kyselyyn vastanneista 97 % koki oman toimintansa yhdistyksessä arvokkaaksi ja 86 % koki saavansa tukea omaan toimintaansa. Vapaaehtoiset tuntevat myös hyvin toisiaan. 90 % kertoi tuntevansa muita yhdistyksen vapaaehtoisia.

Irti Huumeista järjestää vapaaehtoisilleen läpi vuoden sekä valtakunnallisia että alueellisia koulutuksia. Vuonna 2018 aloitettiin uutena vapaaehtoisten peruskoulutus verkossa.

Vapaaehtoistyön ydintoimintoja yhdistyksessä ovat Irti Huumeista -puhelin, verkkoauttaminen, vertaistukiryhmän ohjaus, tukihenkilötoiminta, ehkäisevä päihdetyö, viestintä, edunvalvonta, neuvonta ja ohjaus. Vapaaehtoiset osallistuivat myös yhdistyksen Taite-lehden suunnitteluun ja toteutukseen. Vapaaehtoisia oli avustamassa messuilla. Lisäksi 3 vapaaehtoista toimi ohjaajina Päihdelinkin Vilpolassa. Vapaaehtoiset osallistuivat yhdistyksen markkinointiin muun muassa sosiaalisen median ryhmissä, esimerkiksi Twitterissä ja henkilöiden omilla Facebook-sivuilla.

Vapaaehtoiset toimivat huume- ja läheistyön tehtävissä seuraavilla 20 paikkakunnalla: Espoo, Hanko, Helsinki, Hyvinkää, Hämeenlinna, Jyväskylä, Kuopio, Kotka, Lahti, Lappeenranta, Oulu, Pori, Porvoo, Rauma, Rovaniemi, Seinäjoki, Tampere, Turku, Vantaa ja Varkaus.

Vapaaehtoisista valitut aluevastaavat tai alueyhteyshenkilöt vastaavat alueellisen yhteistyön koordinoinnista sekä yhteistyöstä keskustuomiston kanssa. He ottavat huomioon alueen vapaaehtoisen/vapaaehtoisten voimavarat ja suunnittelevat toiminnan vapaaehtoisten osaamisen mukaiseksi. Yhdistyksellä on kaikkiaan 12 aluevastaavaa tai alueyhteyshenkilöä seuraavilla alueilla; Espoo, Helsinki, Hämeenlinna, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Oulu, Pori, Porvoo, Rovaniemi, Turku ja Vantaa. Yhdistys tarjosi kaikille aluevastaaville tai alueyhteyshenkilöille tukea ja mahdollisuuden yhteydenpitoon suljetussa Facebook-ryhmässä.

Läheisryhmät eli läheisten vertaistukiryhmät tarjoavat luotettavan ympäristön, jossa voi keskustella toisten samassa elämäntilanteessa olevien kanssa. Läheisten vertaistukiryhmät on tarkoitettu huumeidenkäyttäjien läheisille ja niitä ohjaavat yhdistyksen koulutetut vapaaehtoiset. Irti huumeista ry:n ryhmätoimintamuoto on ainutlaatuinen Suomessa. Läheistyöntekijät toimivat ryhmänohjaajien tukena, ohjaajina ja kouluttajina.

Irti Huumeista ry:n vapaaehtoiset ryhmänohjaajat vastasivat vuonna 2018 kaikkiaan 21 vertaistukiryhmästä 19 eri paikkakunnalla. Vuonna 2018 läheisryhmissä vertaistukea sai 857 huumeiden käyttäjän läheistä (vuotta aiemmin 772 läheistä). Läheisryhmiin osallistuneiden määrä kasvoi toista vuotta peräkkäin, tällä kertaa 11 %:lla. Vertaistukiryhmiä toimi niin Päihdelinkin Vilpolassa kuin Facebookissa. Vertaisryhmien toimintaa kehitettiin edelleen sosiaalisessa mediassa.

Tukihenkilötoiminta tarjoaa ohjausta ja kohtaamisia ihmiseltä ihmiselle. Vuoden aikana Irti Huumeista koulutti seitsemän uutta tukihenkilöä. Niin viranomaiset kuin kansalaiset ottivat yhteyttä ja kertoivat joko yksittäisen ihmisen tai perheen tarpeista saada tukihenkilö. Vuonna 2018 painopisteinä olivat tukihenkilötoiminnan kehittäminen ja arviointi. Se osoitti, että tukihenkilötoiminnan vahvistaminen vaatisi johdonmukaista toiminnan profilointia, alueellista verkostoitumista ja sen vahvistamista sekä ammatillista tukea jokaiselle alueelle kerrallaan.

Toipujille ja läheisille tarkoitettu toiminnallinen ryhmä toteutettiin syksyllä 2018. Ohjaajina toimivat toipuja ja läheinen. Tavoitteena olivat yhteisöllisyyden luominen, avoin ja teemoitettu keskustelu sekä yhteisten tavoitteiden mukainen toiminta. Ryhmä kokoontui 4 kertaa. Ryhmä tarjosi tukea arjen taitoihin. Se valmisti yhdessä muun muassa lauantapäivällisen. Keskustelut, kokemustiedon vaihtaminen ja vertaistuki olivat tärkeitä niin toipujalle kuin läheiselle. Osallistujien arviot ryhmästä olivat positiiviset. Ryhmän toteutuksesta saatiin arvokasta kokemusta. Selkeäksi kehittämiskohteeksi havaittiin tiedottaminen.

Päivystävään puhelimeen tuli vuoden 2018 aikana 1 010 puhelua. Puhelin tarjosi tukea huumeongelmallisille ja heidän läheisilleen, tietoa huumeista ja niiden oheisilmiöistä sekä tietoa Irti Huumeista ry:n ja muiden tahojen palveluista.

2.1 VAPAAEHTOISTEN KOULUTUS

Uusia vapaaehtoisia kutsuttiin mukaan messuilla ja Irti Huumeista ry:n tilaisuuksissa. Asiaa pidettiin esillä yhdistyksen viestinnässä ja järjestötyössä. Yhdistys järjesti 14 koulutusta vapaaehtoisille. Yhdistyksen nettipohjainen vapaaehtoistyön peruskoulutus viimeisteltiin. Nettipohjainen peruskoulutus mahdollistaa nopean kiinnittymisen toimintaan, antaa vapaaehtoiselle joustavuutta koulutuksen suorittamiseen ja luo edellytyksiä valtakunnalliseen osallistumiseen nopealla aikataululla.

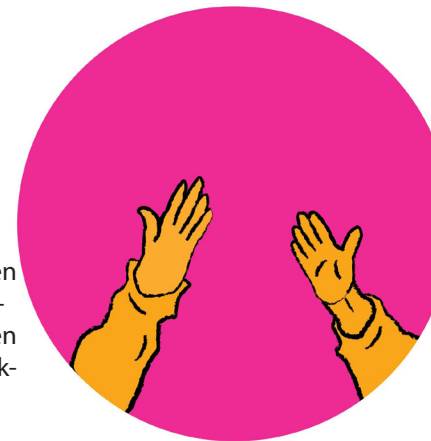
Koulutuksissa jaettiin perustietoa yhdistyksestä ja käsiteltiin huume- ja päihderiippuvuutta, toimimista vapaaehtoisena tukihenkilönä, ryhmänohjaajana tai päivystäjänä sekä sähköistä auttamista. Myös vanhemmuuden tukemista ja haastavia kasvatustilanteita käsiteltiin koulutuksessa, joka järjestettiin yhteistyössä Parasta Lapsille ry:n kanssa. Tärkeänä osana jokaisessa koulutuksessa oli läheisnäkökulma ja huumeidenkäytön vaikutukset koko perheeseen.

Koulutuksista kerätään aina palautteet. Vuonna 2018 palautteet osoittivat, että koulutussisällöt vastaavat osallistujan odotuksia ja tavoitteita. Jokaisen koulutuksen palautteista näkyi myös yhteisöllisyys ja hyvä ryhmähenki. Osallistujat toivoivat enemmän valtakunnallisia ja syventäviä koulutuksia.

2.2 VAPAAEHTOISTEN TUKI

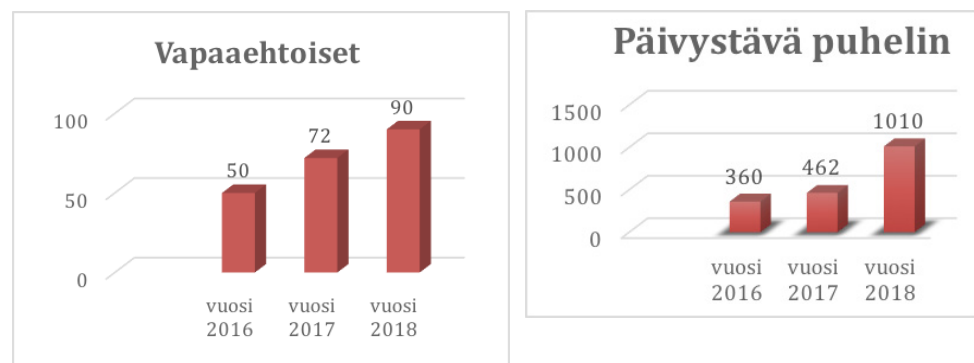
Irti Huumeista ry:n työntekijät tukivat vapaaehtoisia vuoden aikana puhelimen ja sähköpostin lisäksi myös Skype- ja WhatsApp-sovelluksilla. Työntekijät osallistuivat mahdollisuuksien mukaan alueilla järjestettyihin vapaaehtoisten iltoihin. Näissä toiveet työntekijöiden vahvemmasta läsnäolosta tulivat esiin. Vapaaehtoisille tiedotettiin yhdistyksen ajankohtaisista asioista. Työntekijät tukivat vapaaehtoisia erilaisissa verkostoissa, kuten Pääkaupunkiseudun puhelinauttajissa ja PuhEet:issä.

Keväällä vapaaehtoisille tarjottiin työnohjausta yhdistyksen superviikonlopun koulutusten yhteydessä. Osallistujien palaute työnohjauksesta oli hyvää. Tarve vapaaehtoistyön ongelmien purkamiselle ja ohjaukselle on vastausten perusteella vahvasti olemassa. Työnohjaajan palautteen mukaan vapaaehtoiset innostuivat työnohjauksesta ja vuoropuhelu oli aktiivista ja rakentavaa. Yhdistys totesi, että työnohjaus on osa vapaaehtoisten jaksamisen ja oppimisen tukea myös tulevaisuudessa.

2.3 VAPAAEHTOISTYÖN ARVIOINTI JA SEURANTA

Irti Huumeista ry:n vapaaehtoiset raportoivat toimintaansa. Vapaaehtoistoimintaa seurataan useilla numeraalisilla ja laadullisilla mittareilla. Toimintaa arvioitiin yhteistyössä vapaaehtoisten ja henkilöstön kanssa.

Aluevastaaville ja vapaaehtoisille tehdyistä kyselyistä arvioitiin, miten yhdistyksen toiminta tukee vapaaehtoisia ja millaisia toiveita siihen on. Kyselystä nousseet teemat hyödynnetään yhdistyksen toiminnassa. Aluevastaavien ja vapaaehtoisten antama arviointi todettiin niin arvokkaaksi, että sitä päätettiin jatkaa.

Vuoden 2018 vapaaehtoisuus kysely nosti esille, että vapaaehtoiset kokevat osallisuutta, saavat tukea toimintaansa ja tuntevat toisia toimijoita. Kysely tavoitti 40,5% kohde-ryhmästä. Kysely lähetettiin 72 vapaaehtoiselle vuoden 2018 maaliskuussa. Vastauksia saatiin 30. Saadut vastaukset vaikuttavat osaltaan siihen, mihin suuntaan vapaaehtoistoiminnan tavoitteita kehitetään.

Vapaaehtoisten tapaamisissa saatu palaute oli selkeä. He toivovat enemmän kasvokkain kohtaamisia toistensa kanssa, mutta myös palkatun henkilöstön kanssa. Tukeen ja vapaaehtoisen oman toiminnan ohjaukseen toivotaan selkeää lisäresurssia. Kaikki vapaaehtoisille suunnitellut koulutukset toteutuivat. Toiveisiin alueellisista läheisseminaareista ja muista koulutustarpeista vastattiin resurssien mukaan.

3 HUUME- JA LÄHEISTYÖ

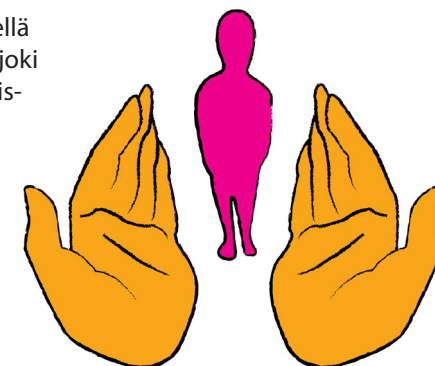
Asiakastyön tiimi teki huume- ja läheistyötä Espoossa, Hangossa, Helsingissä, Hyvinkäällä, Hämeenlinnassa, Imatralla, Joensuussa, Keravalla, Kotkassa, Kuopiossa, Lahdessa, Lappeenrannassa, Oulussa, Pieksämäellä, Porissa, Porvoossa, Raumalla, Rovaniemellä, Seinäjoella, Tampereella, Turussa, Vaasassa, Vantaalla ja Vihdissä.

Huume- ja läheistyön tehtävänä oli ehkäistä huumeidenkäyttöä sekä tukea läheisiä, huumeidenkäyttäjiä ja toipujia käytön lopettamiseksi. Irti Huumeista ry:n ammatillista asiakastyötä tekevät vastaava läheistyöntekijä, kaksi läheistyöntekijää ja huumetyön kehittäjä. Läheistyöntekijät tekivät asiakastyötä, tukivat vapaaehtoisia, työkokeilijoita ja kuntouttavassa työtoiminnassa olevia ihmisiä heidän työssään. Lisäksi ammatilliset kouluttivat ja jakoivat ajankohtaista tietoa asiakkaille, vapaaehtoisille ja verkostoille sekä muille tietoa kaipaaville. Läheistyöntekijät ohjasivat yhdistyksessä kahta sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakouluopiskelijaa.

Työllistämistoiminnalla edistettiin huumeiden käyttäjien ja läheisten työelämän valmiuksia. Läheistyön tiimissä toimi kokemusasiantuntija, joka toi vertaisena esiin oman elämäntarinansa sekä osallistui mahdollisuuksien mukaan läheistyöntekijän parina asiakastapaamisiin ja koulutuksiin. Vastaava läheistyöntekijä vastasi yhdessä muiden asiakastyötä tekevien työntekijöiden kanssa työllistämistoimien piirissä olevien ihmisten työhön perehdytyksestä ja ohjaamisesta. Vuoden 2018 aikana yhdistys tarjosi 3 henkilölle työllistämistoimintapaikan. Heistä kaksi jatkaa opiskeluaan työelämäjakson jälkeen. Työllistämistoimintaan liittyvistä sopimuksista vastasi toiminnanjohtaja.

3.1 LÄHEISTYÖ

Läheisseminaareja järjestettiin vuonna 2018 viidellä paikkakunnalla (Imatra, Kerava, Rovaniemi, Seinäjoki ja Vaasa). Läheisseminaarien tavoitteena on vahvistaa valtakunnallista ja alueellista toimintaa sekä herättää kunnissa ja maakunnissa keskustelua läheisten tilanteesta ja oikeuksista palveluihin. Viidellä paikkakunnalla kohdattiin yhteensä 72 läheistä. Seminaarien jälkeen käynnistyi 3 uutta läheisryhmää. Läheisseminaareista viestittiin laajasti medialle ja sosiaalisen median kanavia hyödynnettiin. Seminaarit saivat huomiota alueiden paikallislehdissä.

LÄHEISTYÖN YKKÖNEN SUOMESSA.

Irti Huumeista ry:n perustehtävä on edistää ihmisarvoista elämää ja toipumista. Toiminnan tarkoitus on ehkäistä huumeiden käyttöä, tukea läheisiä, käyttäjiä ja toipujia käytön lopettamiseksi, vaikuttaa huumetyön kehittämiseen maassamme sekä vaikuttaa rajoittavan huumeepolitiikan säilymiseen maassamme.

Irti Huumeista ry:n **Läheistyönkeskus** tarjoaa valtakunnallisia vertais- ja ammattitukipalveluita huumeongelmisten läheisille sekä huumeiden käyttäjille. Toiminnan tarkoituksena on vähentää ja ehkäistä huumeiden käytöstä aiheutuvia haittoja yksilölle sekä yhteiskunnalle.

Vapaaehtoiset ovat järjestöme sydän. Yhdessä tekemisen kulttuuri on yhdistyksessä vahva. Monet vapaaehtoiset ovat toimineet tehtävissä pitkiä aikoja ja ovat sitoutuneita toimintaan.

IRTI HUUMEISTA RY

Ammatilliset tukimuodot läheisille ja huumeidenkäyttäjille

- Yksilö-, pari- ja perhetapaamiset
- Ammatilliset ryhmät ja ryhmäprosessit
 - Suruviikonloppu
 - Surutyö
 - Leiritoiminta
- Maahanmuuttajatyö
- Läheisseminaarit
- Vapaaehtoisten koulutus

Vapaaehtoistyön koordinointi, ohjaus ja tuki

- Läheisten vertaistukiryhmät
 - Läheisten olohuone
 - Puhelinpäivystys
 - Tukihenkilötoiminta

Yhdistys järjesti kaksi leiriä. Toinen oli suunnattu läheisille, toinen koko perheelle. Läheisleiri järjestettiin 13.–18.8.2018 Pieksämäellä. Leiri pohjautui vertaistuen sekä ammatillisen työskentelyn yhdistämiseen. Leiritoiminta toteutettiin yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa. Työskentelyryhmien ohjaajina toimivat läheistyöntekijän ja vapaaehtoisen muodostama työpari.

Läheisten iltoja järjestettiin 6 alueella, joissa osallistujia oli yhteensä 62. Läheisten illat ovat avoimia tilaisuuksia, joissa läheisillä on mahdollisuus tavata toisiaan ja jakaa kokemuksiaan alueen huumeilanteesta. Läheistyöntekijät tukivat vapaaehtoisia tässä työssä heidän alueillaan. Illat järjestettiin seuraavilla paikkakunnilla; Helsinki, Hyvinkää, Kotka, Kuusamo, Pori ja Vantaa. Läheisten iltojen toteutukseen koulutettiin myös pitkäaikaisia vapaaehtoistoimijoita.

Huumekuolemien määrä on vuodesta 1996 THL:n mukaan lähes viisinkertaistunut. Tämä kehitys näkyi surutyön lisätarpeena. Huumeisiin läheisensä menettäneiden Facebook-ryhmä kasvoi ja ryhmäläiset toivoivat kasvotusten tapaamista. Irti Huumeista ry suunnitteli suruviikonloppun tammikuulle 2019, jonka täytti vuoden 2018 puolella. Huumeisiin kuolleiden muistotilaisuus järjestettiin ehkäisevän päihdetyön viikolla 45, 6.11.2018 Helsingin Vanhassa kirkossa. Irti Huumeista ry koordinoi tapahtumaa. Helsingissä tilaisuutta olivat järjestämässä yhteistyössä KRAN rf, STOP huumeille ry, Tukikohta ry, KRIS Etelä-Suomi ry, DIAK ja Suomen evankelis-luterilainen seurakunta. Irti Huumeista ry toimi myös päihdesensitiivisen surutyön verkostossa

3.1.1 LÄHEISTYÖNKESKUS

Läheistyönkeskus tarjosi asiakkaille matalan kynnyksen yksilö-, pari- ja perhetapaamisia. Asiakkaiden henkilökohtaisten tapaamisten lisäksi läheistyönkeskus järjesti ryhmäprosesseja tarpeen ja resurssien mukaan. Tavoitteena tapaamisissa oli tarjota keskustelutukea sekä ohjata asiakkaita löytämään ratkaisuja omaan tilanteeseen ammatillaisen tukemana.

Vuoden 2018 aikana läheistyönkeskuksessa kävi 206 asiakasta. Asiakastapaamisessa käytettiin mahdollisuuksien ja asiakkaiden toiveiden mukaan myös työparimallina läheistyöntekijää ja kokemusasiantuntijaa. Läheistyöntekijät vastasivat 560 asiakaspuheluun ja tekstiviestiin.

Suljettujen, ammatillisesti ohjattujen ryhmäprosessien tavoitteena on tarjota tukea toipumiseen. Ohjaajina toimivat läheistyönkeskuksen läheistyöntekijät. Suljettuja ryhmäprosesseja tarjottiin huumeiden käyttäjien läheisille ja perheille.

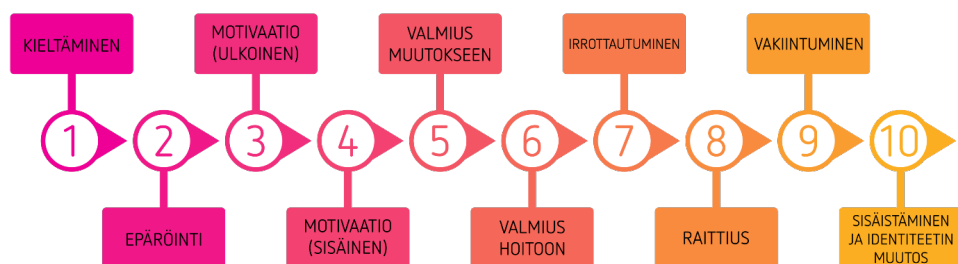
Syksyllä 2018 alkoi Irti Huumeista ry:n ja Suomen mielenterveysseuran yhteinen sururyhmäprosessi, joka kokoontui 10 kertaa Irti Huumeista ry:n tiloissa. Ryhmässä on 7 osallistujaa, jotka ovat menettäneet läheisensä huumeidenkäytön seurauksena joko suoraan tai välillisesti. Ohjaajina toimivat Irti Huumeista ry:n läheistyöntekijä ja Suomen mielenterveysseuran psykologi.

3.2 HUUMETYÖ

Irti Huumeista ry toimii toipumisorientoituneesti. Irti Huumeista ry:n huumetyöhön ovat kuuluneet tukihenkilötyö, ehkäisevästä huumetyö, Irti Huumeista -puhelin, verkostoyhteistyö sekä Facebook-ryhmät toipujille ja toipujille, joilla on lapsia. Työtä tehdään myös huumekuolemia ehkäisemiseksi ja huumehaittoja vähentämiseksi.

Irti Huumeista ry:n henkilöstö syvensi vuoden 2018 aikana ymmärrystä toipumisorientoituneesta työotteesta. Yhdistys järjesti sisäisen koulutuksen, jonka veti Helsingin kaupungin recovery-koordinaattori Virpi Jaakkola. Yhdistys on sitoutunut strategiassaan toimimaan toipumisorientoituneesti.

DE LEON: TOIPUMISEN VAIHEET

Huumetyön kehittäjä ja toiminnanjohtaja osallistuivat Korvaushoitopäiville Kuopiossa. Toipujien päivät suunniteltiin kohderyhmää kuullen ja valtakunnallisuutta korostaen. Päivät pidetään Mikkelissä 2019. Yhdistyksen ajankohtaista tietoa vahvistettiin osallistamalla A-klinikkasäätiön ylläpitämään nopean tiedon verkostoon – Nopsaan.

Irti Huumeista ry:n työntekijät ovat olleet käytettävissä Facebook-vertaistukiryhmissä arkisin klo 9 - 15. Vuonna 2018 työntekijät moderoivat ryhmiä säännöllisesti. Ryhmäläiset tarjosivat vertaistukea 24/7 Facebook-ryhmissä, joita oli 10 kappaletta. Lisäksi tukea tarjottiin päihdelinkin Vilpolassa. Uusina vertaistukiryhminä Facebookiin perustettiin vanhempien ryhmä ja kaksi englanninkielistä ryhmää, joista toinen läheisensä menettäneille ja toinen vanhemmille.

Vuoden 2018 lopussa vain asianosaisille tarkoitettuja, ns. suljettuja FB-ryhmiä toimi seuraavasti: päihteidenkäyttäjien puoliset (30 henkilöä), ryhmä huumeista irtautumisen tueksi (40 henkilöä), vertaistukiryhmä toipujille, joilla on lapsia (69 henkilöä), vertaistukiryhmä sisaruksille (73 henkilöä), sururyhmä (95 henkilöä) ja läheisten salainen ryhmä (291 henkilöä). Uudessa vanhempien ryhmässä oli 136 henkilöä.

Liittymispyynnön yhteydessä uudelle ryhmän jäsenelle kerrottiin toimintaohjeet/säännöt sekä varmistettiin hänen kuuluvan kohderyhmään. Verkkoauttaminen on kasvava tukimuoto. Edelliseen vuoteen verrattuna osallistujamäärät nousivat jokaisessa FB-ryhmässä, paitsi yhdistyksen salaisessa vanhassa ryhmässä huumeidenkäyttäjien läheisille.

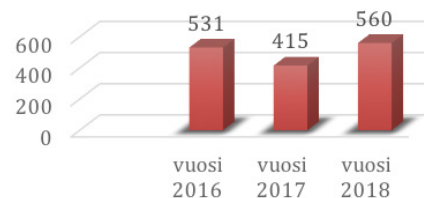
3.3 HUUME- JA LÄHEISTYÖN SEURANTA JA ARVIOINTI

Yhdistyksen seuranta- ja arviointiprosessit kehittyivät vuonna 2018. Määrällisen seurannan rinnalle kehitettiin yhteistyössä A-klinikkasäätiön kanssa Arjen toimintakyky-kyselyä, joka otettiin käyttöön samana vuonna. Lisäksi huume- ja läheistyön seuranta-tietoa kerättiin asiakastapaamisista, ryhmistä, vapaaehtoisten työstä, yhteydenotoista ja palautteista. Myös Facebook-vertaisryhmiltä kysyttiin palautetta kokemuksista.

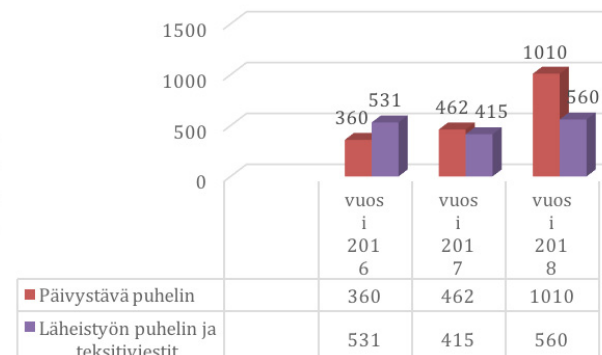
Arjen toimintakyky -kartoituksessa kävi ilmi (1/2018), että Läheistyönkeskuksen asiakkailta on suuri psykososiaalisen tuen tarve. Arviossa nousivat esille myös läheisten kokemus psykososiaalinen kuormitus, mielialan haasteet sekä kivut ja univaikeudet.

Läheistyön laajentamiseksi ja sen näkyvyyden lisäämiseksi todettiin tarvittavan pitkäjänteistä työtä. Kohderyhmän arvioitiin saavan tarvitsemaansa tukea lisäämällä resursseja, kehittämällä eri tukitoimintoja ja nostamalla aihetta yhteiskunnalliseen keskusteluun. Tämän arveltiin auttavan myös stigman vähentämisessä.

Läheistyön asiakaspuhелut ja tekstiviestit

Puhelinauttaminen

4 YHTEISKUNTAVAIKUTTAMINEN

Irti Huumeista ry:n yhteiskuntavaikuttaminen koostui hallinto-, edunvalvonta-, vaikuttamis-, viestintä- ja järjestötyöstä. Yhdistys osallistui yhteiskunnalliseen keskusteluun ja huumetyön kehittämiseen. Yhdistys julkaisi, käänntä ja levitti alaa käsittelevää materiaalia sekä järjesti edunvalvontatyöhön liittyviä koulutus-, tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia sekä edisti huumeidenkäyttäjien ja heidän läheistensä ihmisarvoista elämää.

Aktiiviset jäsenet ja vapaaehtoiset nähdään yhdistyksessä yhteiskuntavaikuttamiseen kuuluvan edunvalvonnan ytimenä. Monimuotoisesta vapaaehtois-, vertais- ja asiakaspalvelutoiminnasta saatiin kokemusperäistä tietoa yhteiskuntavaikuttamisen tueksi.

Yhteiskuntavaikuttamisen kohderyhmä olivat ne ihmiset, jotka ajattelevat, ettei huumeongelma kosketa heitä, ja jotka tarvitsivat tietoa aiheesta. Näitä ovat muun muassa medioiden edustajat ja päättäjät. Suomessa on huumeongelma ja se koskettaa jokaista, välillisesti tai suoraan. Asiakastyössä työskenneltiin edistämällä huumeriippuvaisten, toipujien ja heidän läheistensä toipumista ja hyvinvointia.

Irti Huumeista ry:n ”Meillä on huumeongelma” -ajattelu lähtee siitä, että ongelma koskettaa kaikkia Suomessa asuvia. Ongelma on kansainvälinen ja sen seurauksiin vaikuttavat Suomeen ja suomalaisiin esimerkiksi ihmisoikeusloukkauksina, ammattimaisena rikollisuutena ja huumekauppana. Vuonna 2018 vahvistui entisestään ajatus, että yhdistyksen on toimittava kansallisesti, mutta sen on ymmärrettävä ja ennakoitava kansainvälisiä ilmiöitä. Tämän ajattelun toivottiin saatavan myös päättäjien tietoon.

Käyttäjien läheisten ja toipujien tukeminen sekä huumeiden käyttäjien ja heidän läheistensä etujen ajaminen yhteiskunnallisessa päätöksenteossa oli keskeistä Irti Huumeista ry:n toiminnassa 2018. Yhdistyksen yhteiskunnallisen toiminnan tavoitteena on ollut tuoda Irti Huumeista ry:n kokemusperäinen tieto ja asiantuntemus perhekeskeisestä huumetyöstä suuren yleisön, ammattilaisten ja päättäjien tietoon sekä vaikuttaa siihen, että yhteiskunnassa ymmärretään vapaaehtoistyön merkitys sekä huumeiden käytön vaikutus käyttäjien läheisiin. Yhdistys osallistui yhteiskunnalliseen keskusteluun lähettämällä tiedotteita, lausuntoja ja kannanottoja.

4.1 TALOUS JA JÄRJESTÖHALLINTO

Talous- ja järjestöhallintoon etsittiin kestävä ja taloudelliset ratkaisut, jotka turvaavat toiminnallista kapasiteettia tulevaisuudessa. Kiinteitä kustannuksia seurattiin ja hankinnoissa etsittiin edullisimmat vaihtoehdot. Myös Taite-lehden painosmäärää vaihdeltiin toiminnalliset kuukaudet ja tilaisuudet huomioon ottaen. Kiinteät kulut saatiin vakiinnu-

tettua. Mitään isoja yllätyksiä ei toimintavuoden aikana ollut, vaan talous pysyi tasapainossa ja toiminta pystyttiin rahoittamaan ilman likviditeettiongelmia. Yhdistyksellä oli tarkka talous, mikä mahdollisti yhdistyksen toiminnan kehittämisen ja uusien sähköisten toimintojen käyttöön ottamisen. Toiminnan päärahoittajat olivat STEA ja Helsingin kaupunki. STEA:n avustuksilla rahoitettiin pääosa yhdistyksen järjestötyön, ammatillisen työn ja toiminnan pysyvistä kuluista. Alueellisen vapaaehtoistyön kustannuksia katettiin myös kuntien, kaupunkien ja kuntayhtymien avustuksilla.

Oman varainhankinnan maltillinen tavoite oli 2 000 euroa kuukautta kohden. Tähän tavoitteeseen ei päästy. Jäsenmaksut ja lahjoitukset tuottivat 1 552,88 €/kk. Jäsenhankintasuunnitelma tehtiin, mutta se ei ehtinyt tuottaa tulosta vuonna 2018. Syksyllä lähetettiin varainkeräyskirje, mutta sen tuotto jäi aikaisempia vuosia pienemmäksi, 2 275 euroon. Varainhankinnan tuottoihin toi oman lisänsä testamenttilahjoitus, 30 256,34 euroa, minkä vuoksi tilinpäätöksen tulos on ylijäämäinen.

Toimintavuoden aikana kustannuksia aiheuttivat työvälineiden uusiminen. Henkilökunnalle hankittiin sähköiset työpöydät sekä kannettavia tietokoneita siten, että koko henkilökunnalla on asianmukaiset työvälineet. Muutoin kulut koostuivat normaaleista toiminnan kuluista.

Tilikauden aikana saatiin valmiiksi Jenni ja Antti Wihurin rahaston rahoittama sähköinen koulutuspaketti sekä nettisivuille chat-palvelu. Lisäksi nettisivuja ajanmukaistettiin ja päivitettiin. Nämä rahoitettiin säätiön avustuksella. Päivikki ja Sakari Sohlbergin rahaston avustuksen turvin valmistettiin vapaaehtoistyön opas ja vapaaehtoistoimintaa kehitettiin.

Syksyllä Irti Huumeista ry päätti hakea STM:lta rahoitusta huumeiden käyttäjien terveysneuvontapäivien järjestämiseksi vuonna 2019. STM osoitti 12 000 euroa tähän tarkoitukseen. Lisäksi henkilöstön osaamisen vahvistamiseksi haettiin Kansan Sivistysrahastolta avustusta opintomatkalta Kööpenhaminaan huumeiden käyttöhuonetoimintaan tutustumiseksi. Kansan Sivistysrahasto myönsi opintomatkaan 2 000 euroa.

Toimintavuoden lopussa Kansallisen Huumetyön Tukiyhdistys ry päätti lopettaa toimintansa ja siirtää hallinnoimansa Torsti Koskinen rahaston Irti Huumeista ry:lle. Näin tapahtui. Samalla Irti Huumeista ry maksoi velkansa ko. yhdistykselle.

Tilinpäätös osoittaa ylijäämää 31 106,36 €. Omavarainhankinnalla saatiin kerättyä 47 955,01 €. OTA-hankkeen STEA avustusta siirtyi 44 095,92 € vuodelle 2019 ja Ak 3 siirtyi seuraavalle vuodelle 34 850,30 €. OTA-hankkeen rahoituksen siirtyminen johtui hankkeen aloittamisen viivästyisestä. Ak 3 Läheistyössä oli henkilövaihdoksia ja osa vuodesta toimittiin henkilövajauksella. Ay-avustus käytettiin kokonaan. Sillä katettiin yh-

teiskuntavaikuttamisen toiminta sekä hallinnon kulut OTA-hankkeen ja AK 3 -toiminnan osalta. Muuten yhdistys käytti kaikki saadut ja siirtyneet avustuksensa.

Yhdistyksessä ylintä päätäntävaltaa käyttivät jäsenet yhdistyksen kevät- ja syyskokouksissa. Kevätkokous pidettiin 21.4.2018 Helsingissä ja kokoukseen osallistui 25 ihmistä, joista 21 jäsentä ja 4 ei-jäsentä. Syyskokous pidettiin 27.10.2018 Lappeenrannassa ja kokoukseen osallistui 19 ihmistä, joista 17 jäsentä ja 3 ei-jäsentä. Yhdistyksen strategisesta toiminnasta vastasi hallitus ja operatiivisesta toiminnasta toiminnanjohtaja.

Hallituksessa toimivat kaudella 2017–2018; Sami Räsänen (puheenjohtaja), Marko Luukkanen (varapuheenjohtaja), Mette Strauss, Kari Virtanen, Heli Toivonen, Merja Väisänen, Silvia Modig ja varajäseninä Hannu Pentikäinen, Janita Maijanen, Anniina Sihvonen, Merja Kytöaho, Leo Kolttola ja Meri Tissari. Vuonna 2017 yhdistyksen hallitus piti 9 kokousta ja yhden koulutuspäivän.

Hallituksessa toimivat kaudella 2018–2019; Sami Räsänen (puheenjohtaja), Kari Virtanen (varapuheenjohtaja), Mette Strauss, Aino-Kaisa Pekonen, Liisa Jaakonsaari, Venla Abney, Piia Tuosa ja varajäseninä Hannu Pentikäinen, Anniina Sihvonen, Leo Kolttola, Merja Väisänen, Maria Ronkainen ja Outi Kähkönen.

Yhdistyksen vakituiseen henkilökuntaan kuuluvat toiminnanjohtaja, talouspäällikkö, viestintäpäällikkö, järjestösihteeri, yhteiskuntavaikuttamisen sihteeri sekä vastaava läheistyöntekijä, kaksi läheistyöntekijää ja huumetyönkehittäjä. Työllistämistoimien piirissä yhdistyksessä työskenteli kolme henkilöä. Projektihenkilöstön määrää mitoitettiin järjestötyön ja hankkeiden mukaisesti. Kaksi projektityöntekijää oli palkattuna Oikeus turvallisempaan arkeen -hankkeessa.

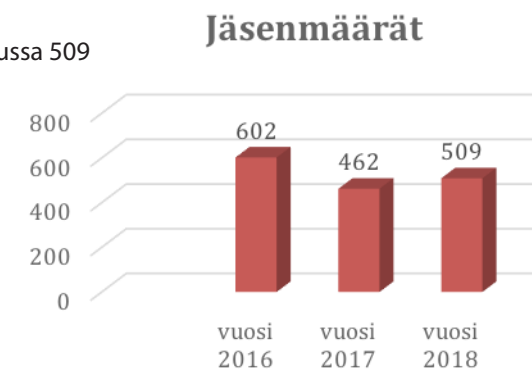
Työnsuunnittelua lisättiin hallituksen ja henkilöstön osalta yhdessä ja erikseen. Yhdistyksen hallituksen ja henkilöstön yhteistyötä tiivistettiin kahdella yhteisellä strategiapäivällä. Työhyvinvointia edistävä (Tyhy) toiminta on ollut läsnä joka päivä arkisissa kohtaamisissa työpaikalla. Työnohjausta järjestettiin henkilökunnalle säännöllisesti. Lisäksi toiminnanjohtajalla oli oma työnohjaus. Työn ohella Tyhy-päivillä kohotettiin henkilöstön motivaatiota ja lisättiin yhteisöllisyyttä. Vuoden mittaan järjestettiin kaksi Tyhy-päivää, toinen keväällä ja toinen syksyllä. Lisäksi henkilökunnalla oli mahdollisuus purkaa työviikon tapahtumat joka perjantai. Yhteistoimintakokouksina työpaikalla pidetään henkilökunnan kokouksia (HEKO) vähintään kerran kuukaudessa. Näissä kokouksissa kaikilla työntekijöillä on ollut mahdollisuus nostaa asioita keskusteluun. Työterveyshuoltosuunnitelma on ollut kaikkien nähtävillä. Työterveyshuolto järjestettiin vuonna 2018 Terveystalo Oy:n kanssa.

Yhdistyksen työlle huumeiden käyttäjien ja heidän läheistensä tarpeisiinsa vastaami-

seksi sekä edunvalvontaan ja yhteiskunnan asenteiden muuttamiseksi todettiin olevan enemmän tarvetta, kuin yhdistyksen resurssit mahdollistavat. Tämä koettiin työssä kuormittavaksi tekijäksi. Kaikkiin alueellisiin tarpeisiin ja esimerkiksi nuoren huumeriippuvaisen tukihenkilötyöhön ei voitu ryhtyä resurssivajeen vuoksi.

4.2 JÄSENPAVELUT

Yhdistykseen kuului 2018 vuoden lopussa 509 jäsentä. Jäsenmaksujen perintää ja jäsenrekisterin hoitoa on tehostettu. Samaan aikaan vuorovaikutusta jäsenten kanssa lisättiin. Vuoden aikana yhdistykseen liittyi 46 uutta jäsentä.

Lahjoittajarekisteri ja jäsenrekisteri päivitettiin. Kaikille jäsenille lähetettiin Taite-jäsenlehti neljä kertaa vuodessa. Yhdistyksen viralliset kokoukset kutsuttiin koolle ilmoituksella jäsenlehdessä.

JÄSENPAVELUJEN TAVOITTEET:

1. Jäsenet vaikuttavat yhdistyksen toimintaan ja osallistuvat kehittämistyöhön.
2. Uusia jäseniä hankitaan ja he tulevat mukaan ja sitoutuvat toimintaan.
3. Jäsenet aktivoituvat toimintaan.

Jäsentoimintaa ja -palveluja arvioitiin ja kehitettiin. Jäsenpalveluilla on pyritty siihen, että jokainen jäsen kokee saavansa tarpeitaan vastaavia palveluita. Päävastuu jäsenpalveluista oli järjestösihteerillä. Hän on vastannut myös jäsenrekisteristä. Jäsenmaksuasioista on vastannut talouspäällikkö.

Alueyhdyshenkilöverkosto ja vapaaehtoiset olivat merkittävässä roolissa jäsenpalvelujen kehittämisessä, uusien jäsenten rekrytoinnissa ja toimintaan sitouttamisessa. Jäseniä tuettiin aluetoiminnassa.

Irti Huumeista tarjosi jäsenilleen tietoa ja tukea, ohjausta ja sparrausta sekä koulutusta

ja verkostoitumismahdollisuuksia. Jäsenet pääsivät omien resurssiensa ja kiinnostuksensa mukaisesti mukaan järjestötoimintaan myös vapaaehtoisina. Jäsenviikonlopuissa käsiteltiin ajankohtaisia ja tulevaisuutta ennakoivia yhteiskunnallisia ja huumepoliittisia kysymyksiä sekä järjestötoiminnan teemoja. Yhdistyksen jäsenille lähetettiin Taite-lehti neljä kertaa vuodessa ja sähköinen Käänte- uutiskirje kaksi kertaa vuodessa.

JÄSENPALVELUT:

- Jäsenten neuvonta puhelimitse ja sähköpostitse
- Jäsenrekisteri
- Jäsentiedotteet, Käänte- uutiskirje ja Taite-lehti
- Kevät- ja syyskokoukset
- Jäsenille tarkoitettut koulutukset
- Ajankohtainen tieto

4.3 EDUNVALVONTA JA VAIKUTTAMINEN

Edunvalvonnan ja vaikuttamistyön sekä laajemmin yhteiskuntavaikuttamisen olivat sosiaali- ja terveystieteen sekä kasvatustieteen ammattilaiset, päättäjät ja virkamiehet sekä media.

Erityisenä kohderyhmä olivat ihmiset, joiden mielestä huumeongelma on ainoastaan huumeiden käyttäjien ongelma. Tähän joukkoon kuuluvat joko kieltävät ongelman tai eivät tiedosta, että huumeongelma koskettaa jokaista yhteiskuntamme jäsentä. Yhdistys suuntasi heille tietoa huumeiden käytön vaikutuksista elinympäristössämme ja kertoi, miten huumeongelma koskettaa ihmisiä eri tavoin.

Yhdistys on painottanut, että on toimittava kansallisesti, mutta samalla on ymmärrettävä ja ennakoitava kansainvälisiä ilmiöitä. Huumeongelman kansainvälinen luonne ja sen ilmiöt vaikuttavat Suomeen ja suomalaisiin esimerkiksi ihmisoikeusloukkauksina, ammattimaisena rikollisuutena ja huumekauppana.

Irti Huumeista on toiminut aktiivisesti yhdessä muiden huumetyössä toimivien järjestöjen kanssa kansallisen huume-strategian päivittämiseksi. Suomen kansallinen huume-strategia on yhdistyksen havaintojen mukaan vanhentunut. Strategia on vuodelta 1997. Sen jälkeen strategiaa on täydennetty erilaisilla yksittäisillä linjauksilla, mutta kokonaiskuva maamme huume-tilanteesta ja keinoista vastata siihen eivät ole pysyneet ajan tasalla.

EDUNVALVONTATYÖN TAVOITTEET OLIVAT:

1. Osallistua julkiseen keskusteluun ja kehittää huume-politiikkaa ihmisarvoisemmaksi ja toipumista tukevaksi. Edistää huumeiden käyttäjien toipumista ja läheisten hyvinvointia tukevan asenneilmapiirin kehittämistä yhteiskunnassa.
2. Koota ja tuoda Irti Huumeista ry:n kokemusperäistä ja ajankohtaista tietoa sekä asiantuntemusta yhteiskunnalliseen keskusteluun.
3. Vahvistaa päättäjien, viranomaisten ja muiden toimijoiden tietoisuutta, ymmärrystä ja osaamista päihdepalveluja velvoittavasta lainsäädännöstä ja asiakkaiden ihmisoikeuksista.
4. Tiedottaa ja ottaa kantaa huume-politiittiseen keskusteluun tutkimustietoa ja kokemusperäistä tietoa hyödyntäen.
5. Vaikuttaa yhteiskuntaan siten, että huumetyön asiakkaiden asema kohenee.
6. Vahvistaa kokemusasiantuntijoiden roolia, jotta aiheeseen liittyvä häpeä vähenee ja asiakkaat huomioidaan paremmin päätöksenteossa.

Tärkeintä toiminnassamme oli huumeidenkäyttäjien läheisten tukeminen, käyttäjien ja heidän läheistensä etujen ajaminen yhteiskunnallisessa päätöksenteossa sekä heiltä saadun kokemustiedon välittäminen päätöksentekoon.

Vaikuttamistoiminnan tavoitteena oli tuoda Irti Huumeista ry:n kokemusperäinen tieto ja asiantuntemus perhekeskeisestä huumetyöstä suuren yleisön, ammattilaisten ja päättäjien tietoon. Samalla haluttiin saada lisää ymmärrystä sille, miten huumeidenkäyttö vaikuttaa läheisiin ja kuinka tärkeää vapaaehtoistyö heille on. Yhdistys osallistui yhteiskunnalliseen keskusteluun mm. lähettämällä tiedotteita, lausuntoja ja kannanottoja. Lisäksi yhdistyksen toimihenkilöt antoivat haastatteluja, esiintyivät mediassa ja osallistuivat erilaisiin yleisö- ja ammattitapahtumiin.

Vuoden aikana osallistuttiin seuraaviin messuihin ja tapahtumiin: Sairaanhoidajapäivät, Päihdepäivät, SuomiAreena, Terveystieteen päivät, Mielenterveysmessut, Asunnottomien yö ja Vapaaehtoistoiminnan messut. Tapahtumissa kirjattiin keskustelukontaktien määrä, ja jälkepäin käytiin arviointikeskustelu kustakin tapahtumasta. Messuilla tavoitteena oli lisätä messukävijöiden huume-tietoutta ja tuoda esiin yhdistyksen toimintaa.

Yhdistyksen edunvalvontatyötä tehtiin verkostoitumalla muiden järjestöjen kanssa. Yhteistyökumppaneiksi on valittu organisaatioita, joiden kanssa tehtävä työ tukee Irti Huumeista ry:n perustehtävää.

Kansainvälinen toiminta antoi yhdistykselle uutta ja ajankohtaista tietoa, kehitti asiantuntemusta ja antoi tilaisuuden jakaa yhdistyksen omaa tietoutta. Toiminta tähtäsi ennen kaikkea tiedon ja kokemusten vaihtoon sekä eri maissa tapahtuvan edunvalvontatyön toimintaympäristön haasteiden hahmottamiseen ja ratkaisujen etsimiseen.

Ehkäisevän päihdetyön -verkosto (EPT) oli tärkeää yhdistyksen edunvalvontatyölle. Irti Huumeista ry:n toiminnanjohtaja valittiin EPT-verkoston Huumetyöryhmän puheenjohtajaksi. Järjestösihteeri toimi EPT-verkoston uudessa lastensuojelutyöryhmässä ja viestintäpäällikkö viestintätyöryhmässä.

Irti Huumeista ry:n toiminnanjohtaja osallistui SOSTE ry:n toimintaan ja järjestöjohtajien tapaamisiin. Toiminnanjohtaja edusti Irti Huumeista ry:tä ja valvoi osaltaan järjestötyöntekijöiden etua Hyvinvointiliiton edustajistossa.

Yhdistyksen yhteiskuntavaikuttamiseen kuuluva koulutustoimintaa ryhdyttiin tekemään suunnitelmallisemmin. Koulutuksissa keskityttiin ajankohtaisen huume keskustelun tärkeisiin näkökulmiin, tuotettiin näkemystä yhteiskuntavaikuttamiseen ja vahvistettiin yhdistyksen jäsenten tietoisuutta vapaaehtoistoiminnasta. Kevään Ihmisarvoista elämää -seminaariin osallistui 34 ihmistä, ja aiheena oli huumeet työelämässä. Syksyllä pidettiin Ihmisarvoista elämää -seminaari aiheesta huumeet ja lapsuus. Siihen osallistui 15 ihmistä. Syksyn seminaari striimattiin suorana lähetyksenä, ja sillä oli 67 seuraajaa. Seminaari talletettiin katsottavaksi Irti Huumeista ry:n YouTube-kanavalle.

Yhdistys toimi useissa verkostoissa edistäen huumeiden käyttäjien ja heidän läheistensä ihmisarvoista elämää ja toipumista. Yhteistyötahoja olivat: A-klinikkasäätiö, ammatitopisto Luovi, Ehkäisevä päihdetyö EHYT, Futurice Oy, Hyvinvointilomat ry, Kansalaisareena ry, Kuluttajaliitto, Munuais- ja maksaliitto, Poliisi – valtakunnallinen ja alueellinen yhteistyö, kuntien päihdeasiamiehet, Päihdetoimijoiden valtakunnallinen yhteistyöryhmä PÄIVYT, Päihdelääketieteen yhdistys ry, Päihdejärjestöjen läheis- ja perhetyön kehittämisverkosto (PäLäKe), PPA - Pääkaupunkiseudun puhelinauttajat, Terveystalo Oy, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, sosiaali- ja terveysministeriö, Suomen nuorisolan kattojärjestö - Allianssi, Suomen Päihderiippuvaiset ry, TechSoup Suomi sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL. Lisäksi teimme yhteistyötä valtion, kaupunkien, kuntien, maakuntien, koulujen, oppilaitosten, yliopistojen, korkeakoulujen ja seurakuntien kanssa. Tavallisimpia yhteistyökumppaneitamme olivat päihde-, huume- ja psykiatrian poliklinikat, hoitopaikat ja vankilat.

Yhdistys osallistui valtakunnallisten päihdepäivien suunnitteluun ja toteutukseen sekä nosti yhdistykselle tärkeitä aiheita päihdepäivien agendalle. Yhdistyksen esittelypisteellä kerrottiin yhdistyksen toiminnasta ja jaettiin tietoa huumetyön tueksi. Päihdepäivillä yhdistys toteutti läheisseminaarin yhteistyössä mielenterveysomaisten FinnFami Uusimaa ry:n ja Tukikohta ry:n kanssa. Seminaarissa puhuivat yhdistyksen toiminnanjohtaja ja vapaaehtois- ja vertaistoimijana huumeriippuvaisen äiti. Seminaarin osallistui noin 30 ihmistä. Lisäksi yhdistyksen panos oli merkittävä huumetyöryhmän järjestämässä seminaarissa, jonka teemana oli stigma ja kohtaaminen. Yhdistyksen toiminnanjohtaja piti avauspuheenvuoron ja toimi seminaarin puheenjohtajana. Tähän seminaariin osallistui noin 50 henkilöä.

Yhdistyksen toimijat osallistuivat Asunnottomien yön tapahtumiin sekä huumeisiin kuolleiden muistotilaisuuksiin eri puolilla Suomea.

4.4 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Kansainvälisessä toiminnassa yhdistys painotti tietojen vaihtoa eri maiden järjestöjen kanssa. Yhteydenpito hoidettiin pääsääntöisesti sähköisillä palveluilla. Yhdistys seurasi säännöllisesti kansainvälisiä yhteistyöfoorumia ja välitti tietoa eteenpäin sekä hyödynsi toiminnassaan yhteistyössä saatuja käsikirjoja ja dokumentteja. Kansainvälistä seuranta tehtiin myös sosiaalisessa mediassa.

Kansainvälistä tutkimusta huume aiheista seurattiin säännöllisesti eri tutkimusjulkaisuista, mm. seuraavista: Journal of Addiction Medicine, EU:n ja YK:n toimielinten julkaisut, kannanotot ja muu julkaistu materiaali. Lisäksi yhdistykseen otettiin yhteyttä ja pyydettiin apua yksittäisten suomalaisten huumeongelmissa mm. Saksasta, Ranskasta, Thaimaasta ja Italiasta.

Kansainvälistä yhteistyötä jatkettiin seuraavissa järjestöissä: Drug Watch International, Drogfri Ungdom r.f, Drogförebyggande dagar - Nyhetsförbundet Hälsa och Trafik, Folkhälsan, ECAD – European Cities Against Drugs, EURAD – Europa Against Drugs, EW-DTS – The European Workplace Drug Testing Society, FESAT – European Foundation of Drug Helplines, ICAA – International Council on Alcohol and Addictions, NIDA – National Institute on Drug Abuse, NMN – Norden Mot Narkotika, UNODC – United Nations Office on Drugs and Crime.

Yhdistyksen toiminnanjohtaja osallistui 12.–16. maaliskuuta Suomen delegaation jäsenenä YK:n huumeusainetoimikunnan 61. istuntoon Wienissä, Itävallassa. Yhdistyksen toiminnanjohtaja ja vastaava läheistyöntekijä osallistuivat 9.–11. marraskuuta AFINet (Addiction and the Family International Network) konferenssiin Newcastle, Englannissa. Yhdistyksen hallitus ja taluspäällikkö vierailivat 22.–25. marraskuuta europarlamentaarikko Liisa Jaakonsaaren kutsumana Euroopan parlamentissa ja Euroopan komissiossa Brysselissä, Belgiassa. Lisäksi käynnistettiin yhteistyö Virossa toipumista ja haittoja vähentävää työtä tekevän Convictus-yhdistyksen kanssa.

Irti Huumeista ry osallistui useisiin YK:n kansainvälisiin päiviin sosiaalisen median kampanjoilla ja vaikuttamisviestinnän keinoin. Yhdistys toimi 6. kesäkuuta Kansainvälisenä päivänä huumeiden väärinkäytön ja laittoman huumeusainekaupan vastustamiseksi, 28. heinäkuuta Maailman hepatiittipäivänä (WHO), 10. lokakuuta Maailman mielenterveyspäivänä (WHO) ja 17. lokakuuta Kansainvälisenä päivänä köyhyyden poistamiseksi. 20. marraskuuta Lapsen oikeuksien päivänä yhdistys nosti esiin lapsen oikeuden huumeetomaan kasvuympäristöön, 25. marraskuuta Kansainvälisenä päivänä puhuttiin naisiin

kohdistuvasta väkivallasta ja sen lopettamisesta. Lisäksi yhdistys toi esille 1. joulukuuta Maailman Aids-päivää, 5. joulukuuta Kansainvälisen vapaaehtoistoiminnan päivää ja 10. joulukuuta Ihmisoikeuksien päivää.

4.5 VIESTINTÄ

Yhdistyksen viestintää toteutettiin viestintä- ja markkinointisuunnitelmien mukaisesti. Yhdistyksen sisäisen ja ulkoisen viestinnän väyliä selkeytettiin ja eriytettiin kohderyhmien mukaan. Yhdistyksen viestintä edisti ihmisarvoista elämää ja varmisti, että yhdistys tunnetaan huume- ja läheistyön asiantuntijana. Sisäisen viestinnän tavoitteena oli oikean, asiallisen ja tarpeellisen tiedon välittäminen yhdistyksen sisällä sekä markkinointimateriaalien tuottaminen vapaaehtoistyön tarpeisiin.

Yhdistyksen graafinen ilme yhtenäistettiin kaikissa yhdistyksen uusissa viestintämateriaaleissa. Tämä näkyi mm. sekä painetuissa esitteissä ja käyntikorteissa että digitaalisessa aineistossa kuten Facebook-tapahtumatiedotuksen kuvituksessa. Viestinnän ilmeen kehittämistä ja yhtenäistämistä edisti yhteiskuntavaikuttamisen sihteerin graafinen osaaminen ja graafikkokoulutus.

Julkaisutoiminnan periaatteita ja toimintatapoja kirkastettiin viestintäpäällikön johdolla. Yhdistys julkaisi Taite-lehteä ja Kääne -uutiskirjettä neljä kertaa vuodessa. Taite-lehti ilmestyy ajankohtaisina teemanumeroina. Lehden journalistista ja visuaalista kehitystyötä jatkettiin. Taite-lehteä kehitettiin journalistisesti toimituskunnan palavereissa ja lehdelle suunniteltiin teemoja. Lehti ilmestyi neljä kertaa printti- ja e-lehtiversioina. Taite-lehti oli jaossa kaikissa yhdistyksen tilaisuuksissa sekä messuilla.

Tiedotteita julkaistiin 25 kappaletta. Järjestön verkkosivuilla oli Google Analytics -seurannan mukaan sivunäyttöjä 63 542 kpl, istuntoja 29 659 kpl ja yksilöityjä kävijöitä 21 992.

Yhdistykselle perustettiin kuva- ja videopankki. Niiden jatkokehittämistä suunniteltiin opiskelijayhteistyönä ammattiopisto Luovin kanssa. Videopuolen kehittämistä jatkettiin saman oppilaitoksen kanssa.

Yhdistyksen verkkoviestintää kehitettiin edelleen. Sosiaalisen median rooli vahvistui ja sitä hyödynnettiin laaja-alaisemmin.

Irti Huumeista ry:llä oli Facebook-seuraajia ja -tykkäjiä vuoden 2018 lopussa tileillään seuraavasti: Irti Huumeista 3 200, Läheistyönkeskus 160 ja Oikeus turvallisempaan arkeen (OTA-hanke) 315.

Muiden sosiaalisen median Irti Huumeista -tilien seuraajia oli Instagramissa 971 (2017: 149 seuraajaa), Twitterissä 365 kpl (2017: 152 seuraajaa) ja YouTubessa 24i (2017:12 tilaajaa). Instagramin OTA -hankkeen seuraajamäärä kaksinkertaistui (2017:81 seuraajaa).

Yhdistyksen esittelyvideota suunniteltiin ja YouTube -kanavaa käytetään tiedotuksessa. Toukokuussa ammattiopisto Luovin opiskelijoiden kanssa toteutettiin MAMMUTTI 1.0 hanke, jossa verkkoviestinnän keinoin järjestettiin puoli päivää kestänyt keskustelu huumeista ja huumeidenkäytön arkipäiväistymisestä. Aiheeseen perehdyttiin monipuolisesti asiantuntijoiden, huumeiden käyttäjien ja heidän läheistensä sekä tavallisten ihmisten näkökulmasta.

Sisäisen viestinnän vahvistamiseen käytettiin suljettuja Facebook-ryhmiä, samoin Oikeus turvallisempaan arkeen -hankkeen vapaaehtoisille. Ryhmissä jaettiin tietoa ja annettiin vertaistukea vapaaehtoistyöntekijöille. Vuoden mittaan ilmeni tarve jakaa Läheinen-uutiskirje neljä kertaa vuodessa.

Sisäisen viestinnän tavoitteena on oikean, asiallisen ja tavoittavan tiedon välittäminen yhdistyksen sisällä sekä markkinointimateriaalien tuottaminen vapaaehtois- ja ammatityön tarpeisiin. Jäsenviestinnässä avainasemassa oli Taite-lehti. Tiedon jakamisessa korostui Kääne-uutiskirjeen rooli ja vapaaehtoisille kohdennettu uutiskirje Läheinen, joka ilmestyi kerran vuonna 2018. Yhdistyksen uutiskirje Kääne ilmestyi neljä kertaa vuonna 2018.

Tiedotusvälineisiin luotiin tiiviimmät kontaktit. Viestintää suunniteltiin ja toteutettiin yhteistyössä huume- ja läheistyön sekä yhteiskuntavaikuttamisen tiimin kanssa. Brändin ja yhdistyksen tunnettavuutta lisättiin.

4.6 YHTEISKUNTAVAIKUTTAMISEN ARVIOINTI JA SEURANTA

Irti Huumeista ry:n yhteiskuntavaikuttamisen tavoitteiden toteutumista seurattiin ja arvioitiin vuoden aikana kriittisesti. Huomattiin, että oleellista on arvioida, onko viestimme julkisessa keskustelussa vaikuttanut huumeiden käyttäjien, toipujien ja läheisten ihmisarvoista elämää edistävasti sekä onko viestimme vaikuttanut suomalaiseen huumepolitiikkaan.

Yhteiskuntavaikuttamisen seurantaa tehtiin päivittäin ja sen kokoamisesta vastasi viestintäpäällikkö. Palautetta yhdistyksen johtamisesta ja johtamiskokemuksista sekä kehittämisehdotuksia kerättiin kaksi kertaa vuodessa kyselyllä henkilöstöltä ja hallitukselta. Taloutta ja jäsenmäärän kehitystä seurattiin kuukausittain sekä joka hallituksen kokouksessa.

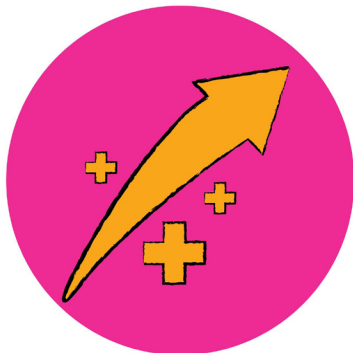

Tiedotteiden määrää, läpimenoa ja palautetta mediassa sekä keskustelupalstoilla seurattiin ja koottiin hallitukselle tiedoksi. Mediaseurantaan koottiin valtakunnallisen ja alueellisen mediajulkaisujen määrä ja laatu eli se, millainen kuva Irti Huumeista ry:stä on annettu medioissa. Lisäksi koottiin yhteen, millaista keskustelua julkaistut tekstit ovat saaneet aikaan. Mediaseuranta on esillä vuosikokouksissa.

Some-kanavia seurantiin numeerisesti ja laadullisesti eli miten julkaisuihin reagoitiin, kuinka laajasti niitä jaettiin ja millä sävyllä aiheista keskusteltiin. Kotisivujen kävijämäärän ja avattujen sivujen määrän seurantaan on hyödynnetty Google Analytics -seuranta. Lisäksi on kerätty kotisivuista saatua palautetta. Sidosryhmäkyselyssä nousi esiin yhdistyksen laaja-alainen yhteiskuntavaikuttamis-, koulutus- ja verkostoyhteistyö.

5 KEHITTÄMINEN JA HANKKEET

Irti Huumeista ry:n omilla ja yhteistyöhankkeilla on pyritty vastaamaan perustyössä esiin nouseviin asiakkaiden ja yhteiskunnan tarpeisiin. Hanketoiminta on Irti Huumeista ry:n ja yhteiskunnan tavoitteisiin sekä asiakkaiden tarpeisiin perustuvaa suunnitelmallista toimintaa. Hankkeet ovat muodostettu järjestön tavoitteista nousevien, vuosittain valikoitavien painotusteemojen pohjalta. Teemojen muodostamisessa on otettu huomioon järjestön omien sisäisten tavoitteiden lisäksi yhteiskunnan ajankohtaiset tarpeet ja mahdolliset pitkäaikaiset muutossuunnat. Näin toiminta on saatu jatkuvasti kehittyväksi, ennakoivaksi ja muutostrendejä huomioivaksi. Hankkeet ovat toimineet järjestön ydintoiminnan sekä nopean reagoinnin toimien rinnalla ja taustalla. Näin on varmistettu riittävästä joustavuudesta ja järjestön perustehtävien suorittamisesta. Innokylän palveluja on hyödynnetty.

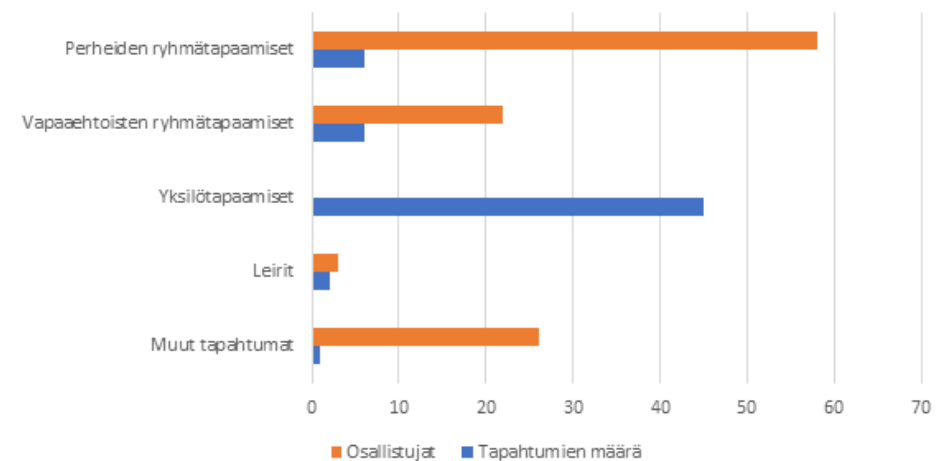

5.1 OIKEUS TURVALLISEMPAAN ARKEEN –HANKE

Oikeus turvallisempaan arkeen -hanke käynnistyi lokakuussa 2017. Hankkeen kohderyhmänä ovat olleet lapsiperheet, joissa vähintään toinen vanhemmista on käyttänyt aiemmin huumeita. Hankkeen tavoitteena on ollut parantaa hankkeeseen osallistuneiden perheiden hyvinvointia ja arjen rutiinien hallintaa ohjauksen ja kummitoiminnan avulla. Ohjauksessa on käytetty ryhmämuotoisia menetelmiä ja yksilötyöskentelyä. Tarkoituksena hankkeessa on ollut tukea perheitä, jotka tarvitsevat vertais- ja ammatillista tukea. Lisäksi toimintaan on kuulunut leirejä ja yhteisöviikonloppuja.

Vuosi 2018 oli Oikeus turvallisempaan arkeen -hankkeen ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Edellisenä vuonna hankkeelle rekrytoitiin hankepääällikkö ja hanketyöntekijä, joiden tehtävänä on toteuttaa hankesuunnitelman mukaisesti perhetoimintaa ja koordinoita vapaaehtoiskummitoimintaa. Hankkeen toimitilat sijaitsevat Irti Huumeista ry:n tiloissa.

Hankkeen tapahtumat 2018

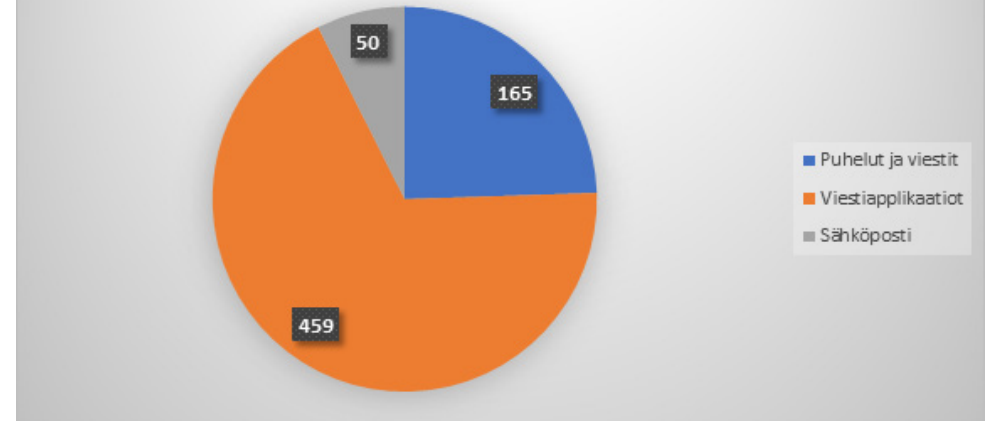
OIKEUS TURVALLISEMPAAN ARKEEN -HANKKEEN TAVOITTEET:

- Perheiden hyvinvointi, elämänhallinta ja arjen rutiinit paranevat ja näin vanhempien vanhemmuus vahvistuu.
- Perheiden luotettavien ihmissuhteiden määrä kasvaa ja ihmissuhteiden laatu paranee.
- Lapsen arkeen tulee turvallinen aikuinen ystävä, joka antaa heille uudenlaisia kokemuksia ja parantaa heidän sosiaalista verkostoaan.
- Lapsen rooli perheessä itsenäisenä toimijana vahvistuu ja lapsen tarpeet huomioidaan.
- Perheet saavat uudenlaista yhteistoimintaa arkeen sekä kokevat onnistumisia ja voimaantumista.
- Vähentää perheissä päihteenkäytöstä aiheutuvia riskejä, lisätä turvallisuutta sekä arjen ennustettavuutta ja tukea yksilöllistä kuntoutumista.
- Kehittää toimintamallia ylisukupolvelta toiselle siirtyvien päihdeongelmien ehkäisemiseen ja/tai katkaisemiseen.

Hankkeeseen kuului vuonna 2018 kahdeksan perhettä. Hankkeen perheet ovat Vantaalta, Helsingistä sekä Espoosta. Perheet rekrytoitiin sosiaalisen median kautta sekä Irti Huumeista ry:n toiminnasta. Hankkeeseen tuli yksi uusi perhe vuoden 2018 aikana. Kuntien sosiaali- ja terveyspalveluihin on pidetty yhteyttä yhteistyön aloittamiseksi ja muutaman perheen saamiseksi mukaan hankkeeseen. Erityisenä haasteena on ollut saada perheet osallistumaan hankkeeseen pitkäjänteisesti koko hankekauden ajan perheiden muuttuneiden tilanteiden takia.

Hankkeen perheenjäsenet osallistuivat vertaistuetuun, kerran kuukaudessa pidettävään ryhmätapaamiseen, ja he saivat yksilöllistä ohjausta. Lisäksi toimintaan kuuluivat talvi- ja kesäleiri sekä yhteisöviikonloppuja. Perheitä tavattiin pääsääntöisesti julkisissa tiloissa, kuten leikkipuistoissa, sekä Irti Huumeista ry:n toimitiloissa. Yksilöllisen tuen ja ohjauksen tarve on vaihdellut suuresti perheiden välillä. Osalla perheistä on ollut akuutteja kriisejä ja erilaisia arjen haasteita. Irti Huumeista on ollut mukana perheiden sosiaalisen turvaverkoston luomisessa ja tukemassa lasten turvallista kasvua ja kehitystä esim. hakemassa päivähoitopaikkaa lapsen päivärytmin ja päivittäisten rutiinien turvaamiseksi.

Yhteydenpito 2018

Asiakasperheiden elämäntilanteet ovat olleet haastavia. Hankkeen työntekijät ohjasivat asiakkaita mm. lapsen hautajaisjärjestelyissä ja lähestymiskiellon hakemisessa. Positiivisia vaikutuksia perheiden arkeen toivat mm. työllistyminen, opiskelu ja vakiintunut asuimistilanne. Toimintakauden aikana on näkynyt, miten perheitä voidaan tukea hankkeen avulla. Rinnalla kulkeminen ja yhteisöllinen sekä vertaistuellinen ohjaus ovat auttaneet perheitä haasteiden kohtaamisessa ja niistä selviämässä.

Perheet ovat pitäneet työntekijöihin yhteyttä puhelimitse, sähköpostilla ja erilaisilla viestiapplikaatioilla. Perheillä on ollut oma Messenger-ryhmä, jonka kautta he ovat keskustelleet ja ovat olleet yhteydessä toisiinsa. Hankkeen tapahtumien viestintä on tapahtunut ryhmän kautta. Kaikki yhteydenotot on tilastoitu ja arvioitu.

Lasten ja vapaaehtoisten kummien väliset tapaamiset alkoivat huhtikuussa 2018. Kummitoiminnan tavoitteiden mukaan olemme tarjonneet lapsille uusia ja merkityksellisiä arjen kokemuksia turvallisen aikuisen parissa. Lapset ovat tutustuneet kummeihin ja saaneet uuden aikuisen ystävän, joka on yksin heitä varten eikä sitä kokemusta tarvitse jakaa sisarusten kanssa. Kaipuuta aikuisen huomiosta on voitu näin vähentää. Erään lapsen kertoman mukaan kummi voisi muuttaa heidän kotiinsa ja leikkiä aina vain hänen kanssaan, ei muiden. Vanhemmat ovat saaneet tavoitteiden mukaisesti pienen hetken omaa aikaa ja kerryttäneet omia voimavaroja esim. käymällä kylässä, lähtemällä omiin harrastuksiinsa tai erään vanhemman mukaan aika käytettiin sisaruksen ja äidin yhteiseen hetkeen.

Vapaaehtoiskummin kanssa lapsi on tavannut keskimäärin 1–2 kertaa kuukaudessa. Toiminnan piirissä oli vuoden 2018 aikana 17 vapaaehtoista kummiä. Vapaaehtoiset täyttivät kummitapaamisen jälkeen tapaamisraportin. Kummit ja lapset ovat käyneet mm. kalassa, syöttämässä sorsia, elämyspuistossa, uimassa, kirjastossa ym. Kummit ovat tehneet myös yhteistyötä keskenään ja tavanneet lapsia yhdessä mm. uimaretkillä.

Hanke on saanut paljon kiinnostusta vapaaehtoistoimintaa kohtaan. Vapaaehtoisiksi kummeiksi on ollut paljon halukkaita. Vuoden 2018 aikana haastateltiin 13 uutta hakijaa. Kummitoimintaan on peruskoulutettu 17 vapaaehtoista, joista osa on osallistunut syventävään, haastavia kasvatustilanteita käsittelevään koulutukseen. Kaikilta kummeilta on pyydetty ja nähty rikosrekisteriote. Kummit ovat olleet yhteydessä toisiinsa myös yhteisessä Messenger-ryhmässä. Lisäksi he saivat tukea kerran kuussa vertaistuellisissa ryhmätapaamisissa, ja heitä tavattiin myös henkilökohtaisesti.

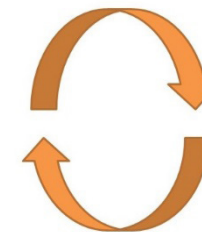
Kaikille perheen lapsille on tarjottu omaa kummiä. Kummitapaamiset lapsien kanssa ovat sujuneet erittäin hyvin ja palaute on ollut positiivista, esimerkiksi viesti: "Nyt kun vielä muistan, täytyy kyllä kehua näitä lasten "kummeja"/kavereita. tosi kivoja tyyppejä, lapset tykkäävät heistä paljon on tosi innokkaita tekemään kaikkea yhdessä yms." Haastavimmillakin lapsilla on ollut hyvä ja luonteva suhtautuminen kummiin, eikä vaaratilanteita ole ollut. Luottamus kummien ja perheenjäsenten välillä on rakentunut tavoitteiden mukaisesti.

Hankkeen työtilanne on ollut erittäin haasteellinen pitkän sairauspoissaolon takia. Jouduimme sopeuttamaan toiminnan yhdelle työntekijälle. Pyrimme turvaamaan yksilölliset ja ryhmätapaamiset, mutta niiden määrää jouduttiin vähentämään. Työ oli erittäin haasteellista ja henkisesti rankkaa. Asiakaslähtöisen, luottamuksellisen ja turvallisuusnäkökohdat huomioiden työhön tarvitaan jatkossakin kaksi projektityöntekijää. Toiminnan aikana todettiin, että kolmella työntekijällä työryhmä ei olisi haavoittuvainen ja poissaolojen aikana voitaisiin turvata hankkeen mukainen asiakastyö.

Hankkeesta tehtiin yksi opinnäytetyö Vahvistuva vanhemmuus: vanhemmuuden roolikartta apuna huumeperheessä eläneiden vanhempien voimaantumisen (Heino, Petra-Maria 2018, Metropolia Ammattikorkeakoulu). Hankkeessa oli terveydenhoitajan opintoihin kuuluva päihde- ja mielenterveystyön opintojakson työharjoittelija. Olemme esitelleet hanketta erilaisilla messuilla, esim. Päihdepäivillä 2018, ja ammattikorkeakouluissa sekä kirjoittaneet hankkeesta lehdistötiedotteita, mm. Lasten päivänä lasten oikeuksien toteutumisesta arjessa. Lisäksi hankkeeseen liittyen on osallistuttu Kaikille eväät elämään järjestämiin koulutustilaisuuksiin ja tapahtumiin.

Oikeus turvallisempaan arkeen -hankkeessa haettiin ratkaisuja perheiden muuttuviin tilanteisiin sekä kehitettiin kokemusten pohjalta Oikeus turvallisempaan arkeen -toimintamallia, joka jakautuu intensiivi- ja vertaisjakoon. Intensiivijaksolla perheitä tuetaan ammatillisesti tiiviimmin erilaisten psykososiaalisiin keinoin. Perheen tilanteen vahvistuessa perheet siirtyvät vertaistukijaksolle, joissa ammatillisen tuen tarve ja tarjonta vähenevät. Vertaisjaksolta perhe voi siirtyä takaisin intensiivijaksolle, mikäli perheen arki monimutkaistuu ja perhe tarvitsee tiiviimpää tukea. Vertaisjaksolla tukimuotona on yhteisötapaamiset, vertaisryhmät verkossa ja vertaisryhmien tapaamiset.

Intensiivijakso 6-12 kk

Vertaisjakso 6-12 kk jälkeen

5.1.3 OIKEUS TURVALLISEMPAAN ARKEEN -HANKKEEN SEURANTA JA ARVIOINTI

Hankkeen seurantatiedot koottiin neljä kertaa vuodessa yhdistyksen toiminnanjohtajalle ja hallitukselle. Tuolloin myös hankkeen työntekijät arvioivat hankkeen etenemistä. Kaksi kertaa vuodessa perheet ovat täyttäneet Paradise24 arjen toimintakyky -lomakkeen, jolla seurataan perheen aikuisten hyvinvoinnin edistymistä arjessa. Lasten arvioinnissa käytettiin suullista arviointimenetelmää. Kaikista tapahtumista kerättiin kirjalliset tai suulliset palautteet.

Perheiden tarpeet ovat muuttuneet hankkeen aikana ja tuen tarve on saattanut olla hyvinkin erilainen kuin hankkeen alussa. Jokaiselle perheelle on haettu yksilöllinen tapa osallistua hankkeen toimintaan, kuitenkin niin, että jokaisella perheellä on ollut mahdollisuus osallistua johonkin vertaistuetuun ryhmään. Heillä on ollut mahdollisuus keskustella mm. suljetussa Facebook-ryhmässä. Uutena toimintamuotona ovat olleet yhteisöviikonloput, joihin ovat voineet osallistua hankkeen perheet ja lasten kummit yhdessä.

Lisäksi vertaistuellisia ryhmätapaamisia on pidetty vähintään kerran kuukaudessa. Ne ovat olleet esimerkiksi toiminnallisia tai keskustelullisia ja niissä on ollut aikuisille ja lapsille omat ohjelmansa. Perheet, jotka ovat osallistuneet ryhmätapaamisiin, ovat olleet valmiimpia jakamaan kokemuksiaan ja luomaan ystävyysyhteistyötä. Yksilöllisissä tapaamisissa perheiden oma kuntoutusprosessi on ollut vielä alussa ja ammatillisen tuen tarve arjen hallintaan on tullut selvästi ilmi. Hankkeen antama tuki on osoittautunut yhdeksi oman elämän arvioinnin kulmakiveksi ja toteutuksen alkuunpanijaksi.

Syksyn aikana arvioitiin, onko osa perheistä siinä tilanteessa, että he voisivat siirtyä Oikeus turvallisempaan arkeen -mentoriperheiksi. Mikäli näin olisi ollut, heidän tukimuotonsa olisi muuttunut vertaistueksi, mikä olisi mahdollistanut heille tuen saamisen ja samalla omien kokemusten jakamisen muille ryhmän jäsenille. Perheet olisivat kuuluneet edelleen hankkeen Facebook-vertaistukiryhmään, kummitapaamiset olisivat jatkuneet ja perheet olisivat osallistuvat jatkossa yhteisöviikonloppuihin ja leireille. Syksyn aikana perheet olivat prosessissaan vielä siinä vaiheessa, etteivät ne kyenneet vielä toimimaan toisten perheiden mentoreina. Todettiin, että osa perheistä voisi kuitenkin siirtyä mentoriperheiksi lähitulevaisuudessa. Alustavasti pohdittiin myös sitä, voisiko hankkeen kaltainen toimintamalli jakautua noin 6–12 kuukauden intensiivijaksoon ja sen jälkeen pysyvään kevytrakenteisempaan vertais- ja yhteisötuen jaksoon, joka jatkuisi perheen tarpeiden ja toiveiden mukaisesti.

5.3 ENSIAPUHANKE PERHEILLE

Irti Huumeista ry ja Sininauhaliitto valmistelivat vuonna 2018 yhdessä STEA-hakemuksen yhteiseen Ensiapua perheille lapsen huumeidenkäytön synnyttämässä kriisissä -projektiin ja saivat siihen myönteisen avustuspäätöksen. Päätettiin, että Sininauhaliiton hallinnoimaan ja Sininauhaliiton ja Irti Huumeista ry:n yhteiseen Ensiapua perheille -hanke käynnistyy vuonna 2019 ja jatkuu vuoteen 2021.

Hankkeen kohderyhmänä ovat perheet ja yksilöt perheen sisällä, esimerkiksi sisarukset. Kohderyhmänä ovat myös sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset. Hanke keskittyy tukemaan perheitä, joissa on paljastunut nuoren huumeidenkäyttö. Tavoitteena on tarjota apua ja tukea tällaisen kriisin kohdanneelle perheelle. Samalla hanke tuottaa infotukipaketin perheiden käyttöön, jota kehitetään ja jalkautetaan myös ammattilaisten käyttöön sosiaali- ja terveysalalle.

5.4 MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEJÄRJESTÖJEN TUTKIMUSOHJELMA

Irti Huumeista ry on ollut mukana MIPA-hankkeessa. Hanke tuottaa yhdistykselle tärkeää järjestötietoa yhdistyksen toiminnan kehittämisen tueksi. MIPA on kymmenen päihde- ja mielenterveysjärjestön sekä Diakonia-ammattikorkeakoulun yhteinen tutkimusohjelmahanke. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa järjestölähtöisen tutkimustoiminnan yhteistyötä, laatua, yhteismitallisuutta ja hyödynnettävyyttä järjestöjen kehittämis-, viestintä- ja vaikuttamistoiminnan tukena. Irti Huumeista ry jakoi MIPAn tuottamaa tietoa toimijoilleen ja järjestön työntekijät osallistuivat MIPAn seminaareihin. Yhdistys hyödynsi MIPAn tuottamaa tutkimustietoa mm. vapaaehtois- ja vertaistoiminnan sekä alueyhteyshenkilöverkoston kehittämisessä. Yhdistyksen toiminnanjohtaja osallistui MIPAn johtoryhmän työskentelyyn ja järjestösihteeri ohjausryhmän työskentelyyn.

Irti Huumeista ry:n näkökulmasta MIPA-hanke syvensi erityisesti yhdistystoimijoiden – jäsenten, vapaaehtoisten ja vertaisten – sitouttamisen ja osallistamisen vahvistamiseen tarvittavaa tutkimustietoa. Todettiin, että jatkossa MIPA 2.0 -hankkeella lisätään tutkimustiedon käytettävyyttä ja tulosten ymmärrettävyyttä sekä niiden linkittämistä arjen yhdistystoimintaan.

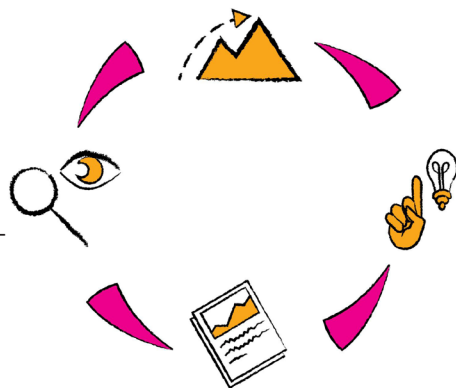
5.5 RAITTILA

Irti Huumeista ry on ollut mukana Raittिला-hankkeessa. Hankkeen verkostoyhteistyö ja käytännön toiminta ovat tarjonneet mahdollisuuden läheis- ja huumetyön vahvistamiseen Helsingissä. Raittिला-hanke on aloittanut toimintansa huhtikuussa 2017, ja hankeyhteistyö jatkuu vuonna 2019. Hankkeessa on ollut mukana kahdeksan eri toimijaa. Hanketyöskentelyä on koordinoanut Kriminaalihuollon tukisäätiö Krits. Irti Huumeista ry on tuonut yhteistyöhön osaamisensa läheistyöstä. Irti Huumeista ry:n tavoitteena on ollut tarjota vertaistuellista ryhmätoimintaa huumeidenkäyttäjien läheisille. Ryhmä on kokoontunut vuoden 2018 aikana 9 kertaa. Ryhmänohjauksesta on huolehtinut ja vastannut Irti Huumeista ry:n henkilöstö. Ryhmä on kokoontunut Helsingin kaupungin tiloissa Itäkeskuksen Sympiksessä.

Irti Huumeista on osallistunut hankkeen ohjausryhmän kokouksiin. Järjestö on osallistunut hankkeeseen myös levittämällä hanketta koskevaa tietoa omissa viestintäkanaissaan sekä päättänyt tarjota hankkeelle huumeidenkäyttäjien läheisille suunnattuja keskustelupalveluja vuonna 2019, kuten läheisten iltoja toteutettaviksi Itä-Helsingissä.

6 SEURANTA JA ARVIONTI

Seuranta ja arviointi ovat keskeinen osa yhdistyksen toimintaa, kehittämistä ja johtopäätösten tekoprosessia. Seuranta ja arviointia on tehty tavoitteiden ja osatavoitteiden mukaisesti. Vuonna 2018 toiminnan indikaattorit työstettiin ajanmukaisiksi sekä päätettiin arviointisuunnitelman tekemisestä vuonna 2019.

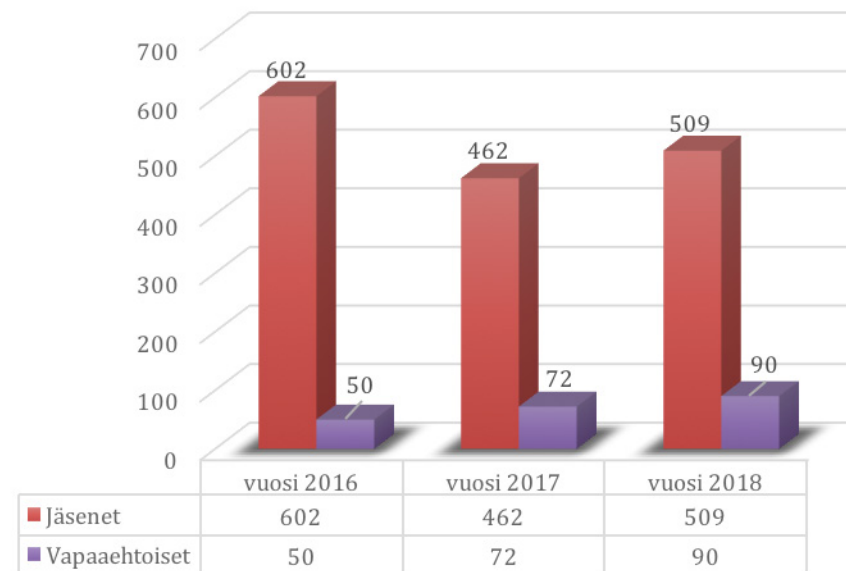

Yhdistyksen toimintaa on seurattu sekä hallinnon että asiakastyön osana. Seuranta on toteutettu keräämällä palautetta osallistujilta, asiakkailta, verkostoilta ja yhteistyökumppaneilta. Henkilökunnalle on tehty kerran vuodessa henkilöstökysely. Vapaaehtoisille, jäsenille ja asiakkaille on omat kyselynsä. Läheistyönkeskuksen asiakaspalautteita on kerätty tapaamisista ja arjen toimintakyky -arvioinneilla. Myös verkkoauttamisen kohderyhmältä on kerätty palautteet ja arviointi 1–2 kertaa vuodessa. Sidosryhmäkysely toteutettiin joulukuussa. Lisäksi yhdistyksellä on ollut avoin asiakaspalautekaavake, jonka kautta asiakkaat ovat voineet antaa jatkuvaa palautetta.

Irti Huumeista ry:n tavoitteiden täyttymistä ja toiminnan tehokkuutta on seurattu erilaisin määrällisin mittarein. Seurattavina ovat olleet asiakasmäärä, puhelut, sähköisen kohtaamisen määrät, läheisryhmien osallistujat, jäsenmäärä, vapaaehtoisten määrä, ryhmien ja tukihenkilöiden määrä. Työntekijöiltä on kerätty suoritteet sekä tiedot toiminnasta kvartaaleittain toiminnanjohtajalle ja hallitukselle.

Työnarviointia on tehty tiimien, henkilökunnan, johtoryhmän ja hallituksen kokouksissa. Lisäksi esimiehen ja työntekijän kesken käytävät kehityskeskustelut ja työnohjaus ovat tarjonneet mahdollisuuden arvioida työtä ja toimintatapoja. Vuoden aikana on pysähdytty arvioimaan ja suunnittelemaan toimintaa henkilökunnan ja hallituksen yhteisillä tai erikseen pidettävillä kehittämis-/työhyvinvointipäivillä. Järjestön johtoryhmä on arvioinut säännöllisesti yhdistyksen taloutta ja toimintaa. Näiden arvioiden pohjalta hallitus on käsitellyt yhdistyksen taloutta jokaisessa kokouksessaan ja neljästi vuodessa yhdistyksen toimintaa.

Vuoden 2018 arvioinnin pohjalta yhdistyksen toimintaa on laajennettu ja todettu, että työmuodot vaativat selkeämpää perehtyneisyyttä ja työnjakoa. Akuutein lisäresurssitarve on ollut asiakastyössä. On huomattu, että läheistyöntekijöiden pitää voida keskittyä asiakastyöhön ja vastaanottaa asiakkaat matalalla kynnyksellä, minkä takia resurssit tulee vahvistaa. Arvioinnin perusteella todettiin, että asiakastyön tiimiin olisi tärkeä saada verkkoauttamisen koordinaattori, koulutussuunnittelija, vapaaehtoistyön koordinaattori ja työnohjaaja. Verkkoauttamisen koordinaattorin työnkuvaan kuuluisi Irti

Yhdistyksen jäsenet ja vapaaehtoiset

Huumeista -puhelin, Vilpola-yhteistyö, verkkoauttamisen alusta ja chat. Vapaaehtoistyön koordinaattori keskittyisi vapaaehtoistyön koordinointiin, työn organisointiin sekä seurannan ja arvioinnin kehittämiseen. Koulutussuunnittelija pohtisi koulutuskokonaisuutta vapaaehtoisten ja työntekijöiden osalta sekä huolehtisi koulutusmateriaaleista ja sisällöistä. Yhteiskuntavaikuttamisen tiimissä suurin lisäresurssitarve liittyy kehittämiskoordinaattorin työnkuvaan, jonka pitäisi pitää sisällään koko yhdistyksen arvioinnin ja seurannan. Hänellä pitäisi olla vahvat tiedonhallinnan taidot, jotka tukisivat yhdistyksen edunvalvonta-, vaikuttamis- ja kehittämistyötä. Oikeus turvallisempaan arkeen -hankkeessa kahden hengen työryhmä on liian haavoittuvainen. Tarve olisi kolmannelle työntekijälle ja kahdelle leiriohjaajalle.

Asiakastapaamisten määrä läheistyönkeskuksessa on ollut laskussa. Tämä selittyy painopisteen siirtämisessä vapaaehtoistoiminnan vahvistamiseen. Läheis- ja huume-työntekijät ovat tehneet työtään toimintasuunnitelman ja -kalenterin mukaisesti, mutta resurssit toiminnalle ovat liian vähäiset. Muu toiminnanmukainen työ on vienyt keskuksen työntekijöiden resurssit eikä asiakastyössä ole ollut kasvun mahdollisuuksia. Asiakastyöhön on todettu tarvittavan lisää henkilökuntaa toteuttamaan läheistyönkeskuksen mukaista matalankynnyksen toimintaa

Vuoden aikana on huomattu, että työn laadun, kehittämisen, seurannan ja arvioinnin tulosten parempaan hyödyntämiseen ja vapaaehtoisten koordinaatioon tarvitaan enemmän resurssit. Yhdistyksen toiminnassa on todettu voimakasta kasvupotentiaalia. Asiakkaiden tarpeet ovat yhteydenottojen perusteella havaittu suuremmiksi, kuin mihin vuoden 2018 resurssilla on voitu vastata. Tämän vuoksi toimintaa on markkinoitu varo-

vaisesti. Näin on vältetty eräiden toimintojen räjähdysmäinen kasvu. Suurimmat kasvupotentiaalit on havaittu läheistyönkeskuksessa, vapaaehtoistyössä sekä tukihenkilötoiminnassa. Yhdistys on laatinut suunnitelmat ja vahvistanut alueellisen työn kontakteja sitä ajatellen, että resurssitilanne vahvistuisi.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Huumeongelma on monimutkaistunut. Tämä on näkynyt THL:n tutkimuksissa, uusien huumeiden määrän kehityksessä, ihmisten asenteissa sekä mediassa. Irti Huumeista ry:n resurssit ovat olleet täydessä käytössä. Seuranta- ja arvointitiedon pohjalta yhdistys on todennut resurssit vajavaisiksi.

Irti Huumeista ry on pitänyt läheisseminaareja, joissa esiin on noussut kuntien puutteet läheistyössä. Huumeiden käyttäjät, toipujat ja läheiset ovat kertoneet, että kuntien tieto omista velvollisuuksistaan huumetyössä on puutteellinen. Siksi yhdistyksessä on pohdittu, että Helsingin lisäksi Läheistyönkeskus-toimintaa ja läheistyön kampanjointi tarvittaisiin aluksi kolmeen muuhunkin kaupunkiin. Näillä esimerkeillä kampanjoitaisiin ylipäättään kuntia huomaamaan läheistyön tulokset.

Kohtaamisen areenoita on toivottu enenevässä määrin paikallisesti ja valtakunnallisesti. Näitä ovat mm. läheisten ja vapaaehtoisten illat, surupäivät sekä läheisten tuki. Tähän toiveeseen on vastattu resurssien rajoissa.

Yhdistyksessä on pidetty tärkeänä, että vapaaehtoisia tuetaan, koulutetaan ja turvataan heidän jaksamisensa vaativassa toiminnassa. Vapaaehtoisten koulutustarpeet ja työmuodot ovat kasvaneet ja kehittyneet.

Vaikuttamis- ja edunvalvontatyössä on haluttu tuoda esiin ihmisten kokemuksia huumeista ja niiden tuomista ongelmista. Yhdistyksessä on todettu, että ihmiset haluavat kertoa tarinoita kokemuksistaan ja että puhuminen voimaannuttaa. Todellisen elämän tarinat, Irti Häpeästä -työ ja stigman poisto ovat olleet Irti Huumeista vaikuttamis- ja edunvalvontatyön ytimessä. Ihmisiä on rohkaistu puhumaan ja hiljaisten ihmisten ääntä on pyritty saamaan vahvemmin kuuluviin seminaareissa, medioissa ja muutoinkin suomalaisessa yhteiskunnassa.

Irti Huumeista on havainnut tarpeen rauhoittaa asemien seutuja, joissa huumeriippuvaiset viettävät aikaansa. Ihmiset arastelevat kulkea näillä alueilla, minkä takia Irti Huumeista on pohtinut yhdessä Sininauhaliitto ry:n ja Kukunori ry:n kanssa ratkaisuja julkisen tilan haasteisiin.

Järjestön uutta strategiaa vuodelta 2017 on viety toimintaan. Toiminta on vastannut vahvemmin asiakkaiden tarpeisiin ja vuorovaikutus kuntien kanssa on lisääntynyt. Vuoden 2018 lopussa tehdyn arvioinnin mukaan yhdistyksen toiminta on laajentunut ja työnmuodoista on tullut vaativampia. Huumeiden kokeilijoiden ja käyttäjien määrät, huumeiden kirjo ja tarve tuelle ovat kasvaneet selvästi. Tämän takia Irti Huumeista ry:n työtä tarvitaan entistä enemmän.

Yhdistyksen resurssit ovat kasvaneet hanketyön vahvistumisen myötä, mutta asiakastyön resursseissa on havaittu puutteita. Läheistyöntekijöiden pitäisi voida keskittyä asiakastyöhön ja vastaanottaa asiakkaat matalalla kynnyksellä. Järjestössä on pohdittu, että asiakastyön tiimiin tulisi asiakastyönvastaava tai kehittämisvastaava, läheistyön koordinaattori, verkkoauttamisen koordinaattori tai koulutus suunnittelija ja vapaaehtoistyön koordinaattori. Oikeus turvallisempaan arkeen -hankkeessa kahden hengen työryhmä on todettu liian haavoittuvaiseksi. Tarvetta olisi ollut kolmannelle työntekijälle.

Asiakastyön painopistettä on siirretty vapaaehtoistoiminnan vahvistamiseen. Läheis- ja huumetyöntekijät ovat tehneet työtään toimintasuunnitelman ja -kalenterin mukaisesti, mutta resurssit toiminnalle ovat olleet liian vähäiset. Muu toiminnanmukainen työ on vienyt keskuksen työntekijöiden resurssit ja asiakastyössä kasvun mahdollisuuksia ei ole ollut. Työn laadun, kehittämisen, seurannan ja arvioinnin tuloksien parempaan hyödyntämiseen ja vapaaehtoisten koordinaatioon on todettu tarvittavan lisäresursseja.

Yhdistyksen toiminnassa on havaittu voimakas kasvupotentiaali. Tarpeet ovat suuremmat, kuin mihin yhdistyksen resursseilla on voitu vastata. Tämän vuoksi toiminnan markkinoinnissa ollaan oltu varovaisia ja näin on vältetty tiettyjen toimintojen räjähdysmäinen kasvu. Merkittävää kysyntää on ollut Läheistyönkeskuksessa, vapaaehtoistyössä sekä tukihenkilötoiminnassa. Yhdistys on laatinut suunnitelmat ja rakentanut alueelliset kontaktit siltä varalta, että lisäresursseja työlle saataisiin.

8 TILINPÄÄTÖS 2018

Irti Huumeista Ry
Y-0810152-7

Toimintakertomus ja tilinpäätös

2

31.12.2018

Tase	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1 509,42	2 012,56
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	807,30
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	3 025,20	3 025,20
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 534,62	5 845,06
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	0,00	1 760,00
Lainasaamiset	0,00	1 210,00
Muut saamiset	14 817,53	4 893,09
Siirtosaamiset	12 232,86	6 630,81
Rahat ja pankkisaamiset	96 588,28	74 888,78
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	123 638,67	89 382,68
VASTAAVAA YHTEENSÄ	128 173,29	95 227,74
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muut rahastot		
Muut rahastot	7 193,70	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-62 532,86	-72 126,86
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	31 106,38	9 594,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-24 232,78	-62 532,86
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	9 102,83	23 502,20
Muut velat	6 015,14	14 792,40
Siirtovelat	137 288,10	119 466,00
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	152 406,07	157 760,60
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	128 173,29	95 227,74

Tilinpäätöksen laati
Rva K. A. Koskisen Tili- ja Toimistopalvelu Oy
Töölönkatu 27 A 10
00260 HELSINKI

Irti Huumeista Ry
Y-0810152-7

Toimintakertomus ja tilinpäätös

3

31.12.2018

Tuloslaskelma	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
VAR SINAINEN TOIMINTA		
Asiakastyö		
STEA AK-avustus	139 519,29	127 630,41
OTA-Hanke	102 835,76	29 068,32
Muut tuotot	320,00	2 320,00
Kulut	-123 181,97	-108 362,17
Asiakastyö yhteensä	119 493,08	50 656,56
Yhteiskuntavaikuttaminen		
Koulutus- ja tiedotustuotot	1 010,00	1 988,00
Koulutus- ja tiedotuskulut	-14 001,44	-15 063,84
Yhteiskuntavaikuttaminen yhteensä	-12 991,44	-13 075,84
Henkilöstökulut		
Palkat	-363 876,04	-247 543,81
Eläke	-63 713,69	-47 637,63
Muut lakisääteiset vakuutusmaksut	-3 286,16	-12 839,37
Työllistämistuki	13 284,00	3 656,64
Henkilöstökulut yhteensä	-417 591,89	-304 364,17
Poistot		
Poistot	-1 310,44	-670,85
Poistot yhteensä	-1 310,44	-670,85
Muut hallinnon kulut		
Muut hallinnon kulut	-138 648,45	-166 459,55
Muut hallinnon kulut yhteensä	-138 648,45	-166 459,55
VAR SINAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ	-451 049,14	-433 913,85
TUOTTO- / KULUJÄÄMÄ	-451 049,14	-433 913,85
VARAINHANKINTA		
Tuotot	48 869,21	23 047,25
Kulut	-914,20	-791,90
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ	47 955,01	22 255,35
TUOTTO- /KULUJÄÄMÄ	-403 094,13	-411 658,50
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	480,51	0,00
Kulut	0,00	-4 247,50
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	480,51	-4 247,50
TUOTTO- /KULUJÄÄMÄ	-402 613,62	-415 906,00
Yleisavustukset		
Stea	314 000,00	314 000,00
Muut avustukset	119 720,00	111 500,00
Yleisavustukset YHTEENSÄ	433 720,00	425 500,00
TILIKAUDEN TULOS	31 106,38	9 594,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	31 106,38	9 594,00

Tilinpäätöksen laati
Rva K. A. Koskisen Tili- ja Toimistopalvelu Oy
Töölönkatu 27 A 10
00260 HELSINKI

31.12.2018

Tilinpäätöksen liitetiedot 1

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot (KPA 2:2§)Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Ry:n pysyvät vastaavat on arvostettu muuttuvaan hankintamenoonsa ja vaihto-omaisuus muuttuvaan hankintamenoonsa noudattaen fifo-periaatetta sekä KPL 5 luvun 6§1 momentin mukaista alimman arvon periaatetta.

Ry:n omistaman pysyviin vastaaviin kuuluvan kuluvan omaisuuden hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelma on määritetty kokemuseräisesti.

Tasetta koskevat liitetiedot

Muiden kuin vaihto-omaisuuteen kuuluvien osakkeiden ja osuuksien aktivoitujen hankintamenojen ja niiden tilikauden päättyessä tiedossa olevien jälleen hankinta hintojen erotus

	hankinta arvo	markkina-arvo
Elisa a 150 kpl	1707,00	5412,00
Nordea fdr 403 kpl	1318,20	2929,81

Oman pääoman erittely

	31.12.2018	31.12.2017
Kansallisen huumeiden rahasto	7 193,70	0,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-62 532,86	-159 223,10
Oikaisut edellisiin tilikausiin	0,00	87 096,24
Tilikauden yli/alijäämä	31 106,38	9 594,00
<u>Oma pääoma yhteensä</u>	<u>-24 232,78</u>	<u>-62 532,86</u>

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Annetut pantit

Vuokratakuutalletukset 12548,13

Liitetiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä

Yhdistyksen palveluksessa on ollut tilikauden aikana keskimäärin 10 henkilöä.

31.12.2018

Tilinpäätöksen liitetiedot 2

Saadut avustukset

Avustus	Siirtynyt vuodelta 2017	Myönnetty	Käytetty	Siirtyy vuodelle 2019
STEAK AK 3	22 370,00	152 000,00	139 519,29	34 850,30
STEAK AY 1	0,00	314 000,00	314 000,00	0,00
STEAK -OTA	2 931,68	144 000,00	99 904,08	44 095,92
HKI kaupunki	0,00	50 000,00	50 000,00	0,00
Espoo	0,00	3 000,00	3 000,00	0,00
Kuopio	0,00	3 000,00	3 000,00	0,00
Tampere	0,00	2 500,00	2 500,00	0,00
Porvoo	0,00	800,00	800,00	0,00
Lohja	0,00	400,00	400,00	0,00
Lappeenranta	0,00	11 900,00	11 900,00	0,00
Kirkkonummi	0,00	120,00	120,00	0,00
Seinäjoki	1 000,00	0,00	1 000,00	0,00
Jenny ja Antti Wihuri	25 000,00	0,00	25 000,00	0,00
Päivikki ja Sakari Sohlberg	20 000,00	0,00	20 000,00	0,00

31.12.2018

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

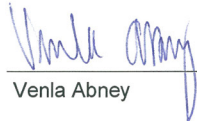
Helsingissä 26 .päivänä HELUK kuuta 2019

Sami Räsänen, puheenjohtaja

Kari Virtanen

Venla Abney

Ouh Kärkönen

Mette Strauss

Liisa Jaakonsaari

Aino-Kaisa Pekonen

Piia Tuosa

Mirka Vainikka, toiminnanjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu erillinen kertomus Helsingissä, maalis kuun 13. päivänä 2019

Christian Klemetti, HT

31.12.2018

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

Tilikaudella 1.1.2018- 31.12.2018

Tilinpäätös

Tilinpäätös
Tase-erittely

sidottuna kirjana paperilla
sidottuna kirjana paperilla

Kirjanpito

Päiväkirjat
Pääkirjat

atk-tulosteena paperilla
atk-tulosteena paperilla

Tositteet (tositelaji)

Tiliote Nordea (1, tositteet 1-213)
Myyntilaskut (2, tositteet 1-650)
Ostolaskut (4, tositteet 1-792)
Palkat (6, tositteet 1-144)
Jäsenmaksut/varainh. (7, tositteet 1-58)
Muistiotositteet (9, tositteet 1-30)

paperitositteina mapissa
paperitositteina mapissa
paperitositteina mapissa
paperitositteina mapissa
paperitositteina mapissa
paperitositteina mapissa

Tilinpäätös on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä eli 31.12.2028 asti (KPL 2:10.1§)

Tilikauden tositeaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jona tilikausi on päättynyt eli 31.12.2024 asti (KPL 2:10.2§)

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Irti Huumeista ry, Fri Från Narkotika rf:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Olen tilintarkastanut Irti Huumeista ry, Fri Från Narkotika rf:n (Y-tunnus 0810152-7) kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausunto tilinpäätöksestä

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös, joka osoittaa ylijäämää 31.106,38 euroa, antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti sekä täyttää lakisäätteiset vaatimukset.

Tilinpäätöstä koskevan lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaan tilintarkastusta, ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni.

Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusnäyttöä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäätteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös tarpeelliseksi katsomastaan sisäisestä valvonnasta voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole vääriä käytöksiä tai virheistä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja tilinpäätöksen laatimiseen toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa taikka jos näille ei ole realistista vaihtoehtoa.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena vääriä käytöksiä tai virheistä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Vääriä käytöksiä tai virheistä johtuvien virheellisyyksien katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Tilinpäätöksen tilintarkastukseen liittyviä velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin tämän tilintarkastuskertomuksen liitteessä, joka on osa tilintarkastuskertomusta.

Muut raportointivelvoitteet

Toimintakertomusta koskevat raportointivelvoitteet

Hallitus vastaa muusta tilinpäätökseen liitetystä informaatiosta, joka käsittää toimintakertomuksen. Edellä oleva lausuntoni tilinpäätöksestä ei kata muuta informaatiota enkä siten anna siitä muuta varmennusjohtopäätöstä kuin jäljempänä esittämäni tilintarkastuslain edellyttämät lausunnot.

Velvollisuutenani on tilintarkastuksen yhteydessä lukea toimintakertomukseen sisältyvät tiedot ja arvioida, ovatko ne olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksen yhteydessä saamiini tietojen kanssa tai vaikuttavatko ne muutoin olennaisesti virheellisiltä. Velvollisuutenani on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti. Jos havaitsen edellä esitetyn perusteella olennaisia virheellisyyksiä toimintakertomuksessa, minun on raportoitava tästä sekä ilmoitettava näiden virheellisyyksien luonteesta. Minulla ei ole tämän suhteen raportoitavaa.

Lausunto toimintakertomuksesta

Lausuntonani esitän, että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti ja että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia.

Hallinnon tilintarkastusta koskevat raportointivelvoitteet

Hallitus vastaa yhdistyksen hallinnosta yhdistyslain säännösten mukaisesti. Edellä oleva lausuntoni tilinpäätöksestä ei kata suorittamaani hallinnon tilintarkastusta.

Tavoitteenani on hallinnon tilintarkastuksessa hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko hallituksen jäsen tai muu vastuuvollinen syyllistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, joista saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan tai rikkonut yhdistyslakia taikka yhdistyksen sääntöjä. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että edellä tarkoitettu teko tai laiminlyönti aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa hallinnon tilintarkastuksessa.

Velvollisuutenani on tarvittaessa esittää tilintarkastuskertomuksessa vastuuvelvollisille tilintarkastuslain mukainen huomautus.

Helsingissä 13. maaliskuuta 2019

Christian Klemetti,
HT-tilintarkastaja

LIITE TILINTARKASTUSKERTOMUKSEEN:

Tarkempi kuvaus tilintarkastajan velvollisuuksista tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tilintarkastuslaki velvoittaa tilintarkastajaa noudattamaan hyvää tilintarkastustapaa. Hyvän tilintarkastustavan perustana toimivat muun muassa kansainväliset tilintarkastusstandardit, joita voidaan soveltaa tarkoituksenmukaisessa laajuudessa kirjanpitolaisa tarkoitettua pienyrityksen tilintarkastuksessa.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan, ja että:

- tunnistan ja arvioin vääriä käytöksiä tai virheistä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusnäyttöä. Riski siitä, että vääriä käytöksiä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheistä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä vääriä käytöksiä voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta merkityksellisistä sisäisestä valvonnasta pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teen hankkimani tilintarkastusnäytön perusteella johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja siitä, esiintykökö sellaista tapahtumia tai olosuhteita liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esittäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusnäyttöön. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioin tilinpäätöksen yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastusvahannoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

IRTI HUUMEISTA RY

Hyväksytty Irti Huumeista ry:n
kevätkokouksessa 13.4.2019

